

**KOULUTUSRAHASTON
VUOSIKERTOMUS 2016**

KOULUTUSRAHASTO
UTBILDNINGSFONDEN

SISÄLTÖ

KOULUTUSRAHASTO

Koulutusrahasto lyhyesti	2
Avainlukuja vuodelta 2016.....	3
Toimintaympäristö-kaavio.....	3
Toiminta-ajatus.....	3
Arvot.....	3
Visio.....	3
Utbildningsfonden i korthet	4
The Education Fund in brief	6
Toimitusjohtajan johdanto vuosikertomukseen 2016	8

ETUDET

Aikuiskoulutustuki omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen	11
Tuettava koulutus.....	11
Yrittäjän erityisehdot.....	11
Tuen määrä.....	11
Tuen kesto.....	11
Hakeminen 6 kk takautuvasti.....	12
Työhistoriaa EU/ETA-maasta ja Sveitsistä.....	12
Lukuja aikuiskoulutustuesta vuodelta 2016.....	13
Ammattitutkintostipendi näyttötutkinnon suorittaneelle	15
Stipendin suuruus.....	15
Hakuaika.....	15
Lukuja ammattitutkintostipendistä vuodelta 2016.....	15

HALLINTO

Hallintoneuvosto vuonna 2016	17
Hallitus vuonna 2016	18
Tilintarkastajat vuonna 2016	18
Hallitus vuonna 2017	19
Johtoryhmä vuonna 2017	20

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2016

Aikuiskoulutustuen etuusehdoista ja rahoituspohjasta päätettiin.....	22
Lakimuutosten toimeenpanon valmistelua.....	22
Voimakasta kasvua aikuiskoulutustuessa.....	22
Kehitystyötä etuuspalveluprosesseissa.....	23
Riskien hallintaa parannettiin erityisesti tieto- ja taloushallinnossa.....	24
Johtamisen ja henkilöstöhallinnon kehittämistoimia.....	24
Aikuiskoulutustuen avainluvut.....	25
Ammattitutkintostipendin avainluvut.....	25
Muutoksenhaku.....	25
Talous.....	26
Valvonta.....	26
Sidosryhmäyhteistyö.....	26
Viestintä.....	27
Tietohallinto.....	28
Henkilöstö.....	29
Tapahdumat toimintavuoden jälkeen.....	30

TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma	32
Tase	33
Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2016	34
Allekirjoitukset	35
Tilintarkastuskertomus	36

GRAAFIT

Aikuiskoulutustuki	39
Muutoksenhaku vuosina 2011-2016	42
Ammattitutkintostipendi	43

Valokuvat:

Vuosikertomuksen valokuvat: Imagokuva / Vesa Kippola

Sivu 38 Metropolia Ammattikorkeakoulun kuvapankki: Imagokuva / Jari Kippola

Sivut 27 ja 28: Koulutusrahaston kuvapankki

KOULUTUSRAHASTO LYHYESTI

Koulutusrahasto on työmarkkinaosapuolten (työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen) hallinnoima rahasto, jonka tehtävänä on vauhdittaa osaamisen uudistamista työmarkkinoilla lisäten Suomen kilpailukykyä ja ihmisten hyvinvointia. Rahasto aloitti toimintansa Eroraharahaston nimellä maaliskuun alussa vuonna 1970. Koulutusrahaston nimellä rahasto on toiminut vuoden 2003 alusta alkaen.

Koulutusrahaston hallinnoimia etuuksia ovat palkansaajille ja yrittäjille maksettava aikuiskoulutustuki sekä ammatillisen näyttötutkinon suorittaneille maksettava ammattitutkintostipendi. Rahasto myöntää ja maksaa nämä etuudet ja antaa niihin liittyvää neuvontapalvelua sekä vaikuttaa toimialaansa koskevan lainsäädännön kehittämiseen.

Koulutusrahaston toiminta perustuu lakiin Koulutusrahastosta (1306/2002), lakiin aikuiskoulutuksesta (1276/2000), sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen Koulutusrahaston säännöiksi (1311/2002) sekä valtioneuvoston asetukseen aikuiskoulutuksesta (652/2001).

Koulutusrahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

LUE LISÄÄ

- › Laki Koulutusrahastosta
- › Laki aikuiskoulutuksesta
- › Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Koulutusrahaston säännöiksi
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Koulutusrahaston säännöiksi
annetun asetuksen 7 §:n ja 10 §:n muuttamisesta
- › Valtioneuvoston asetus aikuiskoulutuksesta

Palkansaajan aikuiskoulutustuen ansio-osan, ammattitutkintostipendin ja Koulutusrahaston toimintakulujen rahoituksesta vastaa Työttömyysvakuutusrahasto (TVR), jonka toiminta rahoitetaan työnantajilta ja palkansaajilta perittävillä työttömyysvakuutusmaksuilla. Palkansaajan aikuiskoulutustuen perusosan ja yrittäjän aikuiskoulutustuen rahoittaa valtio. Valtio vastaa myös palveluksessaan olevien henkilöiden saamien ammattitutkintostipendien rahoituksesta. 1.8.2017 alkaen TVR rahoittaa palkansaajan aikuiskoulutustuen kokonaisuudessaan. Muilta osin rahoitus säilyy ennallaan.

Koulutusrahaston toimisto sijaitsee Helsingin keskustassa. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina vuonna 2016 oli keskimäärin 45 henkeä.

Avainlukuja vuodelta 2016

Koulutusrahaston menot olivat yhteensä

202,9 miljoonaa euroa

Rahaston maksamien etuuskien määrä oli yhteensä

199,0 miljoonaa euroa

Aikuiskoulutustukea maksettiin

23 480 henkilölle
189,2 miljoonaa euroa

Ammattitutkintostipendejä maksettiin

24 207 henkilölle
9,7 miljoonaa euroa

Rahaston toimintakulut olivat

3,9 miljoonaa euroa

Toiminta-ajatus

Vauhditamme osaamisen uudistamista työmarkkinoilla lisäten Suomen kilpailukykyä ja ihmisten hyvinvointia.

Arvot

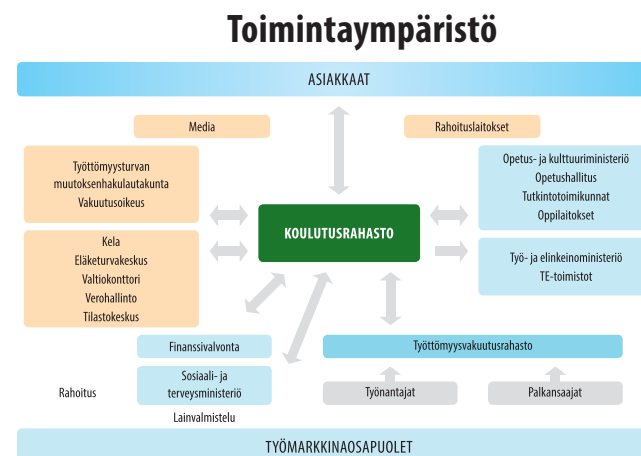
Asiakas ensin. Olemassaolomme perustuu asiakkaisiimme. Tavoitteenamme on tyytyväinen asiakas. Palvelemme asiakkaitamme tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti. Arvostamme aikuisten opiskelua Suomen monimuotoisessa ja kehittyvässä koulutusjärjestelmässä.

Yhdessä onnistumme. Luottamukseen ja avoimuuteen perustuva yhdessä tekeminen ja oppiminen ovat työyhteisömme kulmakiviä. Autamme ja kannustamme toisiamme ja saamme tukea esimiehiltämme. Arvostamme omaa ja muiden osaamista ja erilaisia työtehtäviä. Teemme tiivistä sidosryhmäyhteistyötä.

Into kehittyä. Haastamme osaamisemme vastataksemme asiakkaidemme jatkuvasti muuttuviin yksilöllisiin tarpeisiin. Kokeilemme rohkeasti uusia toimintatapoja. Esimiestyö on innostavaa ja johto arvostaa jatkuvaa kehittymistä. Ennakoimme toimintaympäristön muutosten vaikutuksia osaamisen uudistamiseen työelämässä.

Visio

Tarjoamme aikuisopiskelijoille korkealaatuisia ja tehokkaasti tuotettuja etuuspalveluita.

UTBILDNINGSFONDEN I KORTHET

Utbildningsfonden är en fond som administreras av arbetsmarknadsparterna (arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna). Dess uppgift är att påskynda en förnyelse av kompetensen på arbetsmarknaden och att förbättra Finlands konkurrenskraft samt människornas välbefinnande. Fonden inledde sin verksamhet under namnet Avgångsbidragsfonden i början av mars 1970. Under namnet Utbildningsfonden har den verkat från början av år 2003.

Förmåner som administreras av Utbildningsfonden är stöd för vuxenutbildning som betalas till löntagare och företagare samt för yrkesexamensstipendier till personer som har avlagt fristående yrkesexamen. Fonden beviljar och betalar ut dessa förmåner. Fonden ger också råd i fråga om förmånerna och verkar för att utveckla den lagstiftning som reglerar dess verksamhetsområde.

Utbildningsfondens verksamhet baserar sig på lagen om Utbildningsfonden (1306/2002), lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), social- och hälsovårdsministeriets förordning om Utbildningsfondens stadgar (1311/2002) samt statsrådets förordning om vuxenutbildningsstödet (652/2001).

Utbildningsfondens verksamhet övervakas av Finansinspektionen.

LÄS MERA

- › Lag om Utbildningsfonden
- › Lag om vuxenutbildningsstöd
- › Social- och hälsovårdsministeriets förordning om Utbildningsfondens stadgar
- › Social- och hälsovårdsministeriets förordning om ändring av 7 och 10 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning om Utbildningsfondens stadgar
- › Statsrådets förordning om vuxenutbildningsstöd

Förtjänstdelen av vuxenutbildningsstödet för löntagare, yrkesexamensstipendiet och Utbildningsfondens administrationsutgifter finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden vars verksamhet finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut av arbetsgivare och löntagare. Staten finansierar grunddelen av vuxenutbildningsstödet för löntagare och vuxenutbildningsstödet för företagare. Staten svarar också för finansieringen av yrkesexamensstipendier till personer i statens tjänst. Fr.o.m. 1.8.2017 finansierar Arbetslöshetsförsäkringsfonden vuxenutbildningsstödet för löntagare till sin helhet. För övrigt kommer resten av finansieringen att förbli oförändrad.

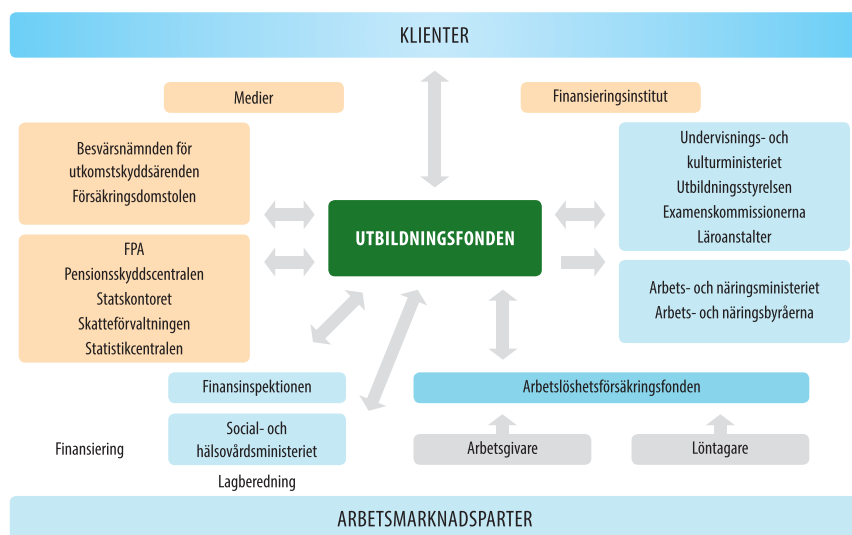
Utbildningsfondens kontor är beläget i centrum av Helsingfors. Antal årsverken i 2016 var i genomsnitt 45.

Nyckeltal år 2016

Utbildningsfondens utgifter uppgick till sammanlagt 202,9 miljoner euro. Förmåner utbetalades sammanlagt 199,0 miljoner euro, varav vuxenutbildningsstöd till 23 480 personer sammanlagt 189,2 miljoner euro. Yrkesexamensstipendier betalades till 24 207 personer sammanlagt 9,7 miljoner euro. Omkostnaderna för fonden uppgick till 3,9 miljoner euro.

Verksamhetsmiljö

Verksamhetsidé

Vi påskyndar förnyelsen av kompetensen på arbetsmarknaden och förbättrar Finlands konkurrenskraft och människornas välbefinnande.

Värden

Kunden först. Våra kunder utgör grunden för vår existens. Vårt mål är en nöjd kund.

Vi betjänar våra kunder effektivt och rättvist. Vi sätter värde på de vuxnas studier inom Finlands mångformiga och utvecklingsinriktade utbildningssystem.

Tillsammans kommer vi att lyckas. Arbete och lärande tillsammans som utgår från förtroende och öppenhet bildar hörnstenarna i vår arbetsgemenskap. Vi bistår och uppmuntrar varandra och får stöd av våra chefer. Vi sätter värde på vår egen och andras kunskap liksom även på arbetsuppgifter av olika slag. Vi bedriver ett intensivt samarbete med våra intressentgrupper.

Utvecklingslust. Vi ställer krav på vår kompetens för att kunna svara på våra kunders individuella behov som ständigt förändras. Vi är inte rädda för att pröva nya metoder. Chefsarbetet är inspirerande och ledningen uppskattar en fortlöpande utveckling. Vi förutser de konsekvenser som medförs av förändringar i vår omvärld och leder till förnyelse av kompetensen i arbetslivet.

Vision

Vi erbjuder vuxenstuderanden effektivt framställda förmånstjänster av hög kvalitet.

THE EDUCATION FUND IN BRIEF

The Education Fund is a fund administered by the social partners of the Finnish labour market (employer and employee organisations). Its purpose is to accelerate the renewal of competences in the labour market and thereby increase Finland's competitiveness and the well-being of people. Originally known as the Severance Fund, the Education Fund launched its operations in early March 1970 and adopted its present name in 2003.

Benefits offered to employees and entrepreneurs include the Adult Education Allowance, while those who have completed competence-based qualifications are offered Scholarships for Qualified Employees. The Fund grants and pays these benefits, offers the related advice and contributes to legislative developments in its sector.

The Fund's basis of operations is laid down in the Education Fund Act (1306/2002), the Act on Adult Education Allowance (1276/2000), the decree of the Ministry of Social Affairs and Health establishing the rules of the Education Fund (1311/2002), and the Government Decree on Adult Education Allowance (652/2001).

The Fund's operations are supervised by the Financial Supervisory Authority.

The Unemployment Insurance Fund (TVR) finances the earnings-related-component of the adult education allowance, the scholarship for qualified employee and the Education Funds' administrative expenditures. The operations of TVR are financed by investment income and unemployment insurance contributions collected from employers and employees. The basic component of the adult education allowance is financed by the State.

State covers also the costs of their employees' scholarships for qualified employee. As of the 1st of August 2017, TVR will finance the whole adult education allowance, whereas otherwise funding will stay the same.

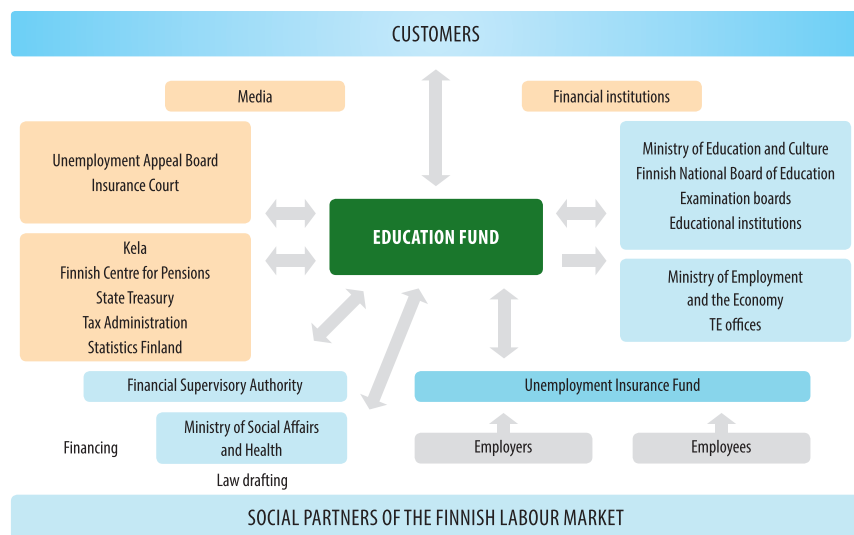
The office of the Education Fund is located in central Helsinki. In 2016, the fund employed on average 45 staff members.

Key figures for 2016

The Fund's expenses totalled EUR 202.9 million. Benefits paid by the Fund amounted to EUR 199.0 million, of which adult education allowance totalling EUR 189.2 million was paid to 23,480 recipients. Scholarships for qualified employees were paid to 24,207 people, at a total amount of EUR 9.7 million. The Fund's operating expenses came to EUR 3.9 million.

Operating environment

Mission

We accelerate the renewal of competences in the labour market, thereby increasing Finland's competitiveness and the well-being of people.

Values

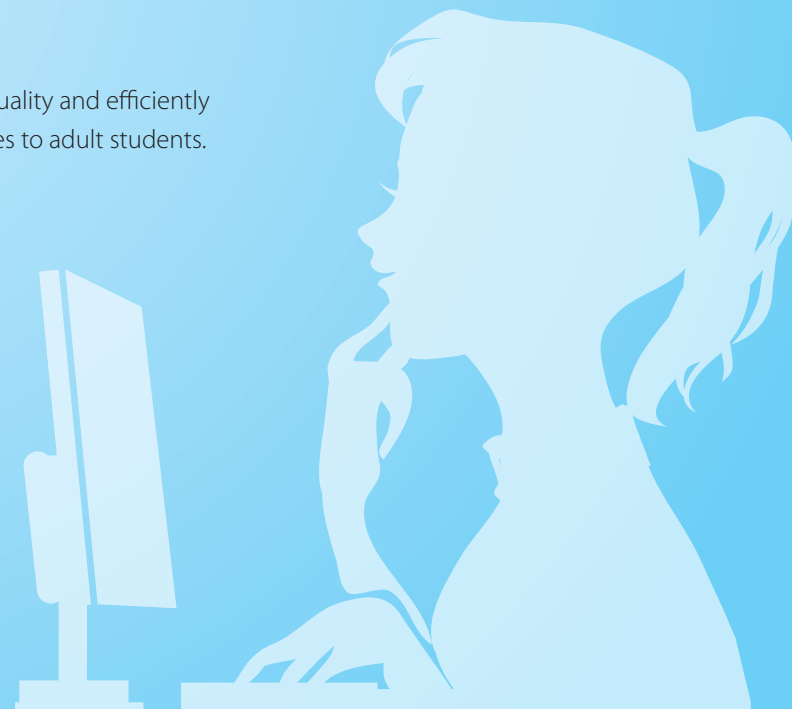
Customer first. Our existence is based on our customers. Our goal is customer satisfaction. Our service provision is based on equality and efficiency. We value adults studying in Finland's diverse and forward-moving educational system.

Together we can succeed. Working and learning together in a spirit of trust and openness is the foundation of our working community. We help and encourage each other, and are supported by our supervisors. We value skills, competences and different job roles, both our own and those of others. We work closely with our stakeholders.

Seeking continuous improvement. We challenge ourselves and our skills in meeting the constantly changing individual needs of our customers. We embrace new practices. Supervisors inspire us and the management values continuous development. We anticipate changes in the business environment impacting competence development needs in working life.

Vision

We offer high-quality and efficiently provided services to adult students.

TOIMITUSJOHTAJAN JOHDANTO VUOSIKERTOMUKSEEN 2016

” *Haluamme, että etuuspalvelumme laatu ilahduttaa asiakasta. Tunnumme asiakkaiden erilaiset tarpeet ja palvelemme heitä monikanavaisesti.*

Osaamisen uudistamisen tarpeet työmarkkinoilla eivät näytä hidastumisen merkkejä. Kasvavat tarpeet osaamisen kehittämiseen ja ammatin vaihtoon näkyivät Koulutusrahastossa toimintavuonna edelleen voimakkaana kasvuna aikuiskoulutustuen hakemuserässä. Rahastoon saapui noin 19 % enemmän aikuiskoulutustukihakemuksia kuin vuonna 2015.

Työn ja opintojen yhdistämisen trendi on voimistumassa. Erityisen voimakasta kasvu oli sovitellun aikuiskoulutustuen hakemuksissa, joiden määrä kasvoi peräti 39 %. Aikuiskoulutustukea myönnettiin toimintavuonna noin 189 miljoonaa euroa, yhteensä 23 500 henkilölle.

Huolimatta aikuiskoulutustuen etuushakemusten määrän reippaasta kasvusta, etuuksien käsittelyajat saatiin pidettyä lyhyinä, keskimäärin noin 1–2 viikossa etuusajista riippuen. Poikkeuksena oli joulukuu 2016, jolloin rahastoon saapui yli 40 % enemmän aikuiskoulutustukihakemuksia edelliseen vuoteen verrattuna. Tärkeimpänä syynä hakemusruuhkaan olivat vuoden vaihteessa voimaan tulleet lakimuutokset.

Osana kilpailukyky sopimusta ratkaistiin aikuiskoulutustuen rahoitus pohja ja etuusehdot. Sosiaali- ja terveysministeriö valmisteli lakimuutokset yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa keväällä 2016. Eduskunta hyväksyi lakimuutokset joulukuussa 2016, ja lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2017 alkaen.

Lakimuutosten myötä etuusehdot aikuiskoulutustuessa jonkin verran heikkenivät. Tuen hakijan kannalta merkittävimmät muutokset ovat tuen enimmäiskeston lyheneminen 4 kuukaudella 19 kuukaudesta 15 kuukauteen ja tuen pienentyminen palkansaajilla ansiotuloista riippuen noin 60–185 euroa ja yrittäjillä noin 101 euroa kuukaudessa.

Muutokset etuusehdoissa lisäävät tuen saajien omavastuuta osaamisen uudistamisessa. 89 % aikuiskoulutustuen saajista suoritti vuonna 2016 tutkintotavoitteista koulutusta. Etuuden enimmäiskeston lyhenemisen myötä pidemmän tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittaminen vaatii yhä useammin myös muita rahoituslähteitä, kuten omia säästöjä tai vuorottelukorvauksen hyödyntämistä opiskeluun. Nähtäväksi jää miten heikennykset aikuiskoulutustuen enimmäiskestoon ja tuen määrään vaikuttavat mahdollisuuksiin kouluttautua ja siten aikuiskoulutustuen hakijamäärään.

Muutamia pieniä etuusehtojen parannuksiakin tehtiin lakimuutosten yhteydessä. EU/ETA-maassa ja Sveitsissä tehty eläkevakuutettu työ lasketaan mukaan hakijan työhistoriaan aikuiskoulutustuessa ja ammattitutkintostipendissä. Lisäksi täysimääräisen aikuiskoulutustuen hakuaikaa pidennettiin yhtenäiseksi sovitellun tuen kanssa. Siten myös täysimääräistä tukea voi nyt hakea aina 6 kuukautta jälkikäteen.

Rahaston kannalta aikuiskoulutustuen lakimuutoksessa merkittävää on tuen rahoituspohjan muutos 1.8.2017 alkaen. Tällöin valtion rahoitus palkansaajien aikuiskoulutustukeen päättyy ja tuen rahoitus siirtyy kokonaan Työttömyysvakuutusrahastolle. Palkansaajien aikuiskoulutustuki rahoitetaan siten jatkossa täysimääräisesti palkansaajien ja työnantajien maksamien työttömyysvakuutusmaksujen avulla. Valtio rahoittaa tulevaisuudessakin yrittäjien aikuiskoulutustuen.

Rahaston hallitus päätti lokakuussa 2016 pidemmän aikajänteen suuntaviivoista toiminnalle vuosille 2017–2019. Strategisia tavoitteita määriteltiin kolme: Korkealaatuinen ja tehokas etuuspalvelu, Tunnetut etuudet ja arvostettu yhteistyökumppani, Innostunut ja sitoutunut henkilöstö. Haluamme, että etuuspalvelumme laatu ilahduttaa asiakasta. Tunnemme asiakkaiden erilaiset tarpeet ja palvelemme asiakkaita monikanavaisesti.

Koulutusrahastossa työtä ohjaavat arvot ”Asiakas ensin”, ”Yhdessä onnistumme” ja ”Into kehittyä”. Toiminnan kehittämistyö on koottu kolmeen kehitysohjelmaan: Etuuspalveluprosessin laatuloikka, Moderni etuuskäsittelyjärjestelmä ja sähköinen asiointi sekä Parasta johtamista ja verkostot.

Lakimuutoksia rahaston hallinnoimiin etuuksiin on todennäköisesti luvassa myös lähivuosina. Ammatillisen koulutuksen lakiuudistukset ovat näillä näkymin tulossa voimaan vuonna 2018. Tässä yhteydessä on tarvetta tarkastella myös ammattitutkintostipendin uudistustarpeita.

Sähköinen asiointi on voimakkaassa kasvussa. Aikuiskoulutustukihakemuksista jo yli 80 % ja ammattitutkintostipendihakemuksista lähes 70 % tehdään Koulutusrahaston sähköisen asiointipalvelun kautta. Lähivuosina panostetaan voimakkaasti sähköisen asiointin ja etuuspalveluprosessin kehittämiseen digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntäen.

Voimakas kasvu aikuiskoulutustuen hakemusmäärässä yhdistettynä lakimuutosten toimeenpanoon saivat Koulutusrahastossa aikaan huomattavan työntäyteisen toimintavuoden. Myös muuta kehittämistyötä tehtiin muun muassa etuuspalveluprosesseissa, tieto- ja taloushallinnon riskienhallinnassa sekä osallistamalla kansalliseen tulorekisterihankkeeseen. Kiitos Koulutusrahaston henkilökunnalle ja luottamushenkilöille erinomaisesta työstä vuonna 2016!

Tiivis kumppanuusyhteistyö mahdollistaa korkealaatuisen ja tehokkaan etuuspalvelun toteuttamista ja jatkuvaa kehittymistä. Kiitos kuuluu siten myös lukuisille kumppaneillemme yhteistyöstä kuluneena vuonna. Yhdessä onnistumme!

Kati Korhonen-Yrjänheikki
Toimitusjohtaja

ETUUDET

€ AIKUISKOULUTUSTUKI OMAEHTOISEEN AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN

Aikuiskoulutustukea on myönnetty vuodesta 2001 alkaen. Sitä voi saada omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen osallistuva aikuisopiskelija, joka on työ- tai virkasuhteessa tai toimii yrittäjänä ja joka

- on ollut työelämässä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta ja
- on ollut nykyisen työnantajan palveluksessa tai toiminut yrittäjänä vähintään vuoden ennen tuettavan opiskelun alkua ja
- jää palkattomalle opintovapaalle yhdenjaksoisesti vähintään kahdeksi kuukaudeksi (täysimääräinen tuki) tai opiskelee lyhyemmällä opintojaksoilla tai osa-aikaisesti yhteensä vähintään 43 päivän ajan (soviteltu tuki) ja
- ei saa opiskeluun muuta tukea.

Tuettava koulutus

Koulutusrahasto myöntää aikuiskoulutustukea tutkintoon johtavaan opiskeluun, tutkinnon osien suorittamiseen sekä ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen julkisen viranomaisen valvonnan alaisessa, Suomessa toimivassa oppilaitoksessa. Tukea ei voi saada yleissivistävään, harrastusluonteiseen tai vapaatavoitteiseen koulutukseen. Opintojen tulee tukiaikana olla päätoimisia.

Yrittäjän erityisehdot

Yrittäjän aikuiskoulutustuen saamisen erityisehtona on, että yrittäjä vähentää tai keskeyttää yritystoimintansa koulutusaikana siten, että tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiotulot alenevat koulutuksen vuoksi vähintään kolmanneksella. Tulojen alenema selvitetään jälkikäteen tuen maksuvuotta koskevan verotuksen perusteella. Muita kuin yritystoiminnan ansiotuloja voi olla enintään $\frac{3}{4}$ yrittäjän aikuiskoulutustuen määrästä. Yrittäjä ei voi saada soviteltua aikuiskoulutustukea.

Tuen määrä

Palkansaajan aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja palkan perusteella määräytyvästä ansio-osasta. Yrittäjä voi saada vain aikuiskoulutustuen perusosaa. Tuki on veronalaista tuloa. Tuen perusosa vuonna 2016 oli 702,62 euroa/kk (32,68 euroa/pv). Ansio-osa on 45 % palkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka on suurempi kuin 3 431,40 euroa/kk (vuonna 2016), ansio-osa ylittävältä osalta on 20 %. Tuen enimmäismäärä on 90 % tuen perusteena olevasta palkasta ja vähimmäismäärä päiväkohtaisen perusosan suuruinen.

Aikuiskoulutustuen perusosa pienenee 15 % kaikilla tuen saajilla 1.8.2017 alkaen. Alle 3 000 euroa kuukaudessa ansaitsevilla palkansaajilla aikuiskoulutustuki pienenee noin 60 euroa kuukaudessa. Enemmän kuin 3 000 euroa kuukaudessa ansaitsevilla leikkaus tukeen on noin 100–185 euroa kuukaudessa. Yrittäjän aikuiskoulutustuki pienenee lakimuutoksen myötä noin 101 euroa kuukaudessa.

Tuen kesto

Ennen 1.1.2017 voimaan astunutta lakimuutosta aikuiskoulutustuen kesto oli enintään yhteensä 19 kuukautta, lakimuutoksen jälkeen tuen kesto on enintään yhteensä 15 kuukautta työuran aikana. Jos tukea on kuitenkin hakenut ennen lakimuutosta eli viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä ja koulutus alkaa viimeistään 1.8.2017, oikeus 19 kuukauden tukiaikaan säilyy saman koulutuksen puitteissa. Kaikkea tukea ei tarvitse hakea kerralla, vaan lisää tukea voi hakea samaan koulutukseen myöhemmin jatkohakemuksella. Oikeus 19 kuukauden tukiaikaan päättyy kuitenkin kaikilla viimeistään 31.12.2020.

Hakeminen 6 kk takautuvasti

Aikuiskoulutustuen takautuvasti hakemisen määräajat yhdenmukaistettiin 1.1.2017 voimaan astuneen lakimuutoksen mukaisesti. Jatkossa kaikkia aikuiskoulutustukimuotoja voi halutessaan hakea takautuvasti enintään hakemuksen saapumiskuukautta edeltävien kuuden kuukauden ajalta. Täysimääräistä palkansaajan ja yrittäjän tukea voi vaihtoehtoisesti hakea jatkossakin normaalisti etukäteen. Soviteltu aikuiskoulutustuki haetaan edelleen aina takautuvasti aikaisintaan haettavan tukikuukauden päätyttyä.

Työhistoriaa EU/ETA-maasta ja Sveitsistä

Aikuiskoulutustuen saaminen edellyttää yhteensä vähintään kahdeksan vuoden työhistoriaa tukikauden alkamiseen mennessä. Vuoden 2016 loppuun asti työhistoriaa ovat kartuttaneet Suomessa eläkevakuutettu työssäolo ja yrittäjän eläkevakuutettu yrittäjätoiminta sekä työntekoon rinnastettavat jaksot.

Vuoden 2017 alusta alkaen Koulutusrahastoon saapuissa hakemuksissa työhistoriaan lasketaan mukaan myös toisessa EU/ETA-maassa ja Sveitsissä eläkevakuutettu työ, yrittäjätoiminta tai työssäoloaikaan rinnastettava aika. Työskentely EU/ETA-maassa tai Sveitsissä lasketaan mukaan työhistoriaan aikaisintaan Suomen Euroopan unioniin liittymisvuodesta 1995 alkaen ja lisäksi aikaisintaan siitä päivästä alkaen, jolloin työskentelymaa on liittynyt Euroopan unioniin.

LUE LISÄÄ

- › Yhteenveto 1.1.2017 voimaan astuneista aikuiskoulutustukilain muutoksista
- › Aikuiskoulutustuen keston ja perusosan muutos aikajanana

Lukuja aikuiskoulutustuesta vuodelta 2016

1. Aikuiskoulutustukea maksettiin 23 480 henkilölle yhteensä 189,2 miljoonaa euroa. Tuen saajien määrä kasvoi vuoteen 2015 verrattuna 15 % ja maksetun tuen kokonaismäärä 20 %.
2. Aikuiskoulutustukipäivien määrä vuonna 2016 oli noin 2,7 miljoonaa, mikä on noin 18 % enemmän kuin vuonna 2015.
3. Tuen suuruus oli keskimäärin 1 491 euroa/kk brutto. Suurin maksettu tuki oli 5 584,09 euroa/kk ja pienin perusosan suuruinen eli 702,62 euroa/kk. Keskimääräinen aikuiskoulutustuki on pysynyt viime vuodet kutakuinkin samana.
4. Aikuiskoulutustukihakemuksia tuli Koulutusrahastoon 34 199 kpl, joista sähköisenä 82 %. Sähköisten hakemusten osuus on ollut viime vuosina hyvässä kasvussa, ja tavoitteena on, että paperisista hakemuksista voidaan vähitellen luopua kokonaan.
5. Eniten hakemuksia tuli kesä-, heinä- ja elokuussa sekä joulukuussa. Nämä opintojen alkua edeltävät kuukaudet ovat Koulutusrahaston ruuhkaisimmat.
6. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 11 päivää. Vuonna 2015 se oli 12 päivää, joten huolimatta hakemusten määrän kasvusta käsittelyaikoja onnistuttiin erilaisilla toimenpiteillä edelleen lyhentämään.
7. Myönteisiä aikuiskoulutustukipäätöksiä annettiin 35 768 kpl ja kielteisiä 4 934 kpl. Kielteisten päätösten osuus oli 12 %. Päätösten määrä kasvoi vuoteen 2015 verrattuna 15 %. Kielteisten päätösten osuus laski yhden prosenttiyksikön.
8. Yleisin hakemuksen hylkäyssyy oli se, ettei hakemusta voitu käsitellä puutteellisten tietojen vuoksi, 41 prosentissa tapauksista. Muita yleisiä hylkäyssyitä olivat se, ettei työhistorian kestoja koskeva ehto ollut täyttynyt, 23 prosentissa tapauksista, tai että soviteltua tukea oli haettu etukäteen, 14 prosentissa tapauksista.
9. Yrittäjän maksuilmoituksia annettiin 930 kpl ja kielteisiä päätöksiä 244 kpl. Kielteisten päätösten osuus oli 21 %. Maksuilmoitusten ja kielteisten päätösten yhteismäärä pysyi lähes samana vuoteen 2015 verrattuna. Kielteisten päätösten osuus laski 3 prosenttiyksikköä.
10. Selvä enemmistö, 75 %, edunsaajista oli edelleen naisia, 25 % miehiä.
11. Vähän runsaat puolet, 52 %, edunsaajista oli 30–39 -vuotiaita. 40–59 -vuotiaita edunsaajista oli 37 % ja alle 30-vuotiaita 11 %. Vuoteen 2015 verrattuna 40–59 -vuotiaiden osuus edunsaajista laski 2 prosenttiyksikköä, ja 30–39 sekä alle 30-vuotiaiden osuus vastaavasti nousi prosenttiyksikön.
12. Edunsaajista 38 % opiskeli ammattikorkeakouluissa, 30 % ammatillisissa oppilaitoksissa, 29 % yliopistoissa ja 3 % muissa oppilaitoksissa.
13. Aikuiskoulutustuella opiskeltiin edelleen eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Sen opiskelu on kuitenkin viime vuosina suhteellisesti hieman laskenut kun taas yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan sekä tekniikan ja liikenteen alan opiskelu on vastaavasti hieman noussut.
14. Työnantajan toimialan mukaan tarkasteltuna edunsaajista 22 % työskenteli terveys- ja sosiaalipalveluissa. Seuraavaksi eniten, 14 % edunsaajista, työskenteli tukku- ja vähittäiskaupassa, 13 % julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen alalla, 10 % koulutusalaalla sekä 9 % teollisuudessa.
15. Työnantajasektoreittain tarkasteltuna edelleen suurin osa edunsaajista, 64 %, työskenteli yksityisellä ja 36 % julkisella sektorilla. Lisäksi yksityinen sektori on viime vuosina tasaisesti hieman kasvattanut osuuttaan.
16. Edunsaajista 3 % toimi yrittäjänä.

17. Edelleen lähes 2/3 edunsaajista käytti tukea osaamisen uudelleen suuntaamiseen. Edunsaajista 64 prosentilla toimiala oli eri ja 36 prosentilla sama kuin koulutusala.
18. Edunsaajien yleisimmät ammatit olivat terveyden- ja sairaanhoitotyö, opetustyö, myyntityö, tekninen työ, sosiaalityö ja johtotyö.
19. Aikuiskoulutustukea käytetään selvästi yleisimmin tutkintotavoitteiseen koulutukseen, jonka osuus oli 89 %.
20. Tukea myönnetään pääsääntöisesti hakijoiden koulutuksen lähtötasoa korkeamman koulutuksen hankkimiseen. Kolmessa prosentissa hakemuksista koulutuksen lähtötaso oli peruskoulu, 52 prosentissa toinen aste ja 45 prosentissa korkea-aste. Tuen perusteena olevan koulutuksen taso puolestaan oli 33 prosentissa toinen aste ja 67 prosentissa korkea-aste. Siten aikuiskoulutustuki nostaa työmarkkinoilla työvoiman koulutustasoa.
21. Alueellisesti tarkasteltuna edunsaajia oli eniten Uudellamaalla, 35 % edunsaajista. Seuraavaksi eniten, 9 % edunsaajista, oli Pirkanmaalla, 8 % Varsinais-Suomessa, 8 % Pohjois-Pohjanmaalla ja 6 % Hämeessä.

LUE LISÄÄ

› Lukuja havainnollistavat graafit sivuilla 39-42

AMMATTITUTKINTOSTIPENDI NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTANEELLE

Ammattitutkintostipendejä on myönnetty vuodesta 1996 alkaen. Sen voi saada henkilö,

- joka on suorittanut näyttötutkintona ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/98) mukaisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja
- joka on tutkinnon suorittamispäivänä alle 64-vuotias ja
- jolla on tutkinnon suorittamispäivään mennessä yhteensä vähintään viisi vuotta työ- tai virkasuhdeaikaa suomalaisen työnantajan palveluksessa. 1.1.2017 tai sen jälkeen suoritetuissa tutkinnoissa työhistoriaan lasketaan mukaan myös toisessa EU/ETA-maassa ja Sveitsissä tehty eläkevakuutettu työ.

Lisäksi 1.1.2017 tai sen jälkeen suoritetuissa näyttötutkinnoissa ammattitutkintostipendin edellytyksenä on kuuluminen Suomen sosiaaliturvan piiriin sekä tutkinnon suorittamispäivänä että stipendin hakemishetkellä.

Stipendin suuruus

Kertakorvauksena maksettavan verottoman ammattitutkintostipendin suuruus on 1.8.2016 tai sen jälkeen suoritetusta näyttötutkinnosta 395 euroa. Jos tutkinto on ensimmäinen perusasteen (peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun) jälkeinen tutkinto, stipendin suuruus on 1.8.2016 tai sen jälkeen suoritetusta tutkinnosta 456 euroa. Perusasteen jälkeisenä tutkintona pidetään myös lukion oppimäärän suorittamista (lukion päättötodistus) ja ylioppilastutkintoa. Ulkomailla suoritetut tutkintoja ei katsota perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi. Ennen 1.8.2016 suoritetuista tutkinnoista stipendi myönnetään vastaavasti joko 390 tai 450 euron suuruisena.

Hakuaika

Ammattitutkintostipendiä on haettava viimeistään vuoden kuluessa näyttötutkinnon suorittamispäivästä. Tutkinnon suorittamispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin tutkintotodistus on päivätty. Tutkinnon pitää olla kokonaan suoritettu ennen hakemista.

LUE LISÄÄ

- Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta
- Lukuja havainnollistavat graafit sivuilla 43-44

Lukuja ammattitutkintostipendistä vuodelta 2016

1. Myönteisiä ammattitutkintostipendipäätöksiä tehtiin 24 277 kpl, ja stipendejä maksettiin yhteensä 9,7 miljoonaa euroa. Maksettujen stipendien euromäärä kasvoi vuoteen 2015 verrattuna 3 %.
2. Maksetuista ammattitutkintostipendeistä suurin osa, 69 %, maksettiin ennen 1.8.2016 suoritetuista tutkinnoista ja oli suuruudeltaan 390 euroa.
3. Ammattitutkintostipendihakemuksia tuli Koulutusrahastoon 27 723 kpl, joista sähköisenä 69 %. Sähköisten hakemusten osuus on ollut viime vuosina hyvässä kasvussa, ja tavoitteena on, että paperisista hakemuksista voidaan vähitellen luopua kokonaan.
4. Selvästi eniten hakemuksia saapui kesäkuussa. Hakemuksia saapui keskimääräistä enemmän myös tammi- ja joulukuussa.
5. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 6 päivää, ollen näin sama kuin vuonna 2015.
6. Myönteisiä ammattitutkintostipendipäätöksiä tehtiin 24 277 kpl ja kielteisiä 4 390 kpl. Kielteisten päätösten osuus oli 15 %. Päätösten määrä kasvoi vuoteen 2015 verrattuna 4 %. Kielteisten päätösten osuus laski 3 prosenttiyksikköä.
7. Kaksi yleisintä syytä hakemuksen hylkäämiseen olivat riittämätön työhistoria, 46 prosentissa tapauksista, ja hakemuksen puutteellisuus, 36 prosentissa tapauksista.
8. Edunsaajista naisia oli 60 % ja miehiä 40 %.
9. Lähes 2/3 eli 66 % edunsaajista oli 30–49 -vuotiaita. 50–63 -vuotiaita edunsaajista oli 19 % ja alle 30-vuotiaita 15 %. Vuoteen 2015 verrattuna alle 30-vuotiaiden osuus edunsaajista laski ja 30–49 -vuotiaiden osuus vastaavasti nousi prosenttiyksikön.
10. Suoritetuista näyttötutkinnoista perustutkintoja oli 39 %, ammattitutkintoja 38 % ja erikoisammattitutkintoja 23 %.
11. Ammattitutkintostipendin saajien suorittamista tutkinnoista kolme yleisintä käsittivät yhteensä vähän yli puolet eli 52 % suoritetuista tutkinnoista. Nämä olivat lähihoitajan tutkinto 26 %, johtamisen erikoisammattitutkinto 14 % ja merkonomien tutkinto 12 % suoritetuista tutkinnoista.

HALLINTO

HALLINTONEUVOSTO VUONNA 2016

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö nimitti 4.11.2014 rahastolle uuden hallintoneuvoston toimikaudeksi 1.1.2015–31.12.2017. Hallintoneuvoston kokoonpano vuonna 2016 oli seuraava:

Jäsen

Työnantajien edustajat

Varatoimitusjohtaja, työmarkkinajohtaja **Eeva-Liisa Inkeroinen**, EK/Teknologiateollisuus ry

Kunta-alan työmarkkinajohtaja **Markku Jalonen**, KT Kuntatyönantajat

Työmarkkinajohtaja **Anna Lavikkala**, EK/Kauppan liitto

Talouspäällikkö **Jenni Lehtinen**, MTA/Huiskula Oy

Johtava asiantuntija **Vesa Rantahalvari**, Elinkeinoelämän keskusliitto

Hallitusneuvos **Kirsi Äijälä**, Valtion työmarkkinalaitos

Palkansaajien edustajat

Hallituksen puheenjohtaja **Niko Aaltonen**, Akava/Tradenomiliitto (30.4.2016 saakka)

Puheenjohtaja **Leila Lehtomäki**, Suomen Terveystieteiden keskusliitto ry (1.5.2016 alkaen)

Puheenjohtaja **Jarkko Eloranta**, SAK/Julkisten ja hyvinvointialojen liitto (6.6.2016 asti)

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö (7.6.2016 alkaen)

Puheenjohtaja **Liisa Halme**, STTK/Vakuutusväen Liitto

Hallituksen varapuheenjohtaja **Matti Huutola**, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö

Puheenjohtaja **Antti Palola**, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK

Puheenjohtaja **Ann Selin**, SAK/Palvelualojen ammattiliitto

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi **Matti Huutola** ja varapuheenjohtajana **Vesa Rantahalvari**. Hallintoneuvosto kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenten kokouspalkkiot olivat: puheenjohtaja 210 euroa, varapuheenjohtaja 155 euroa ja jäsen 135 euroa.

Henkilökohtainen varajäsen

Työmarkkinajohtaja **Nina Pärssinen**, EK/Metsäteollisuus ry

Kirkkoneuvos **Vuokko Piekkala**, Kirkon työmarkkinalaitos

Varatoimitusjohtaja **Tuomas Aarto**, EK/Palvelualojen työnantajat

Maanviljelijä **Markku Meurman**, MTA/Liuksialan kartano

Työmarkkinajohtaja **Pekka Hotti**, EK/Kemianteollisuus

Neuvotteleva virkamies **Päivi Lanttola**, Valtion työmarkkinalaitos

Asiamies **Sonja Mikkola**, Akava/Akavan Erityisalat (30.4.2016 saakka)

Asiamies **Mikko Vieltojärvi**, Tradenomiliitto ry (1.5.2016 alkaen)

Puheenjohtaja **Petri Vanhala**, SAK/Paperiliitto

Työympäristöasiantuntija **Eija Kempainen**, STTK/Suomen lähi- ja perushoitajaliitto

Varapuheenjohtaja **Jyrki Alapartanen**, SAK/Puu- ja erityisalojen liitto

Puheenjohtaja **Kari Ahola**, STTK/Nordea Unioni Suomi ry

Koulutuspäällikkö **Vesa Holappa**, SAK/Metallityöväen Liitto

HALLITUS VUONNA 2016

Hallintoneuvoston vuodeksi 2016 nimittämä hallitus oli seuraava:

Jäsen

Työnantajien edustajat

Johtaja **Riikka Heikinheimo**, EK

Ekonomisti **Petteri Rautaporras**, EK (Teknologiateollisuus)

Neuvottelupäällikkö **Jorma Palola**, KT

Neuvotteleva virkamies **Joanna Autiovuori**, VTML

Palkansaajien edustajat

Asiantuntija **Ida Mielityinen**, Akava

Järjestöpäällikkö **Jukka Asikainen**, SAK (Rakennusliitto)

Koulutus­päällikkö **Mikko Koskinen**, SAK

Johtaja **Jukka Ihanus**, STTK

Henkilökohtainen varajäsen

Asiantuntija **Mirja Hannula**, EK

Asiantuntija **Mikko Räsänen**, EK

Kehittämispäällikkö **Sirpa Sivonen**, KT

Neuvotteleva virkamies **Marjaana Laine**, VTML

Koulutusjohtaja **Heljä Misukka**, Akava (OAJ)

Järjestö­palvelupäällikkö **Tero Strand**, SAK (JHL)

Työelämäasioiden johtaja **Saana Siekkinen**, SAK

Työllisyyspoliittinen asiantuntija **Leila Kurki**, STTK

Hallituksen puheenjohtajana toimi **Riikka Heikinheimo** ja varapuheenjohtajana **Ida Mielityinen**. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 9 kertaa.

Hallituksen jäsenten kokous- ja kuukausipalkkiot olivat: puheenjohtaja 165 euroa ja kk-palkkio 155 euroa, varapuheenjohtaja 135 euroa ja kk-palkkio 125 euroa sekä jäsen 105 euroa ja kk-palkkio 75 euroa.

TILINTARKASTAJAT VUONNA 2016

Hallintoneuvoston vuodeksi 2016 valitsemana tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, vastuutilintarkastajana KHT **Juha Wahlroos**.

HALLITUS VUONNA 2017

IDA MIELITYINEN, puheenjohtaja

Asiantuntija, Akava

Jäsen vuonna 2012 ja vuodesta 2015

RIIKKA HEIKINHEIMO, varapuheenjohtaja

Johtaja, EK

Jäsen vuodesta 2016

Ammatinedistämissäätiö AEL sr:n hallintoneuvoston varajäsen

ATK-instituutissaatiön edustajiston jäsen

Opetushallituksen johtokunnan varajäsen

Työ-, koulutus- ja elinkeinoasiainneuvoston jäsen

JUKKA ASIKAINEN

Järjestöpäällikkö, SAK (Rakennusliitto)

Jäsen vuodesta 2006

JOANNA AUTIOVUORI

Neuvotteleva virkamies, VTML

Jäsen vuodesta 2016

JUKKA IHANUS

Johtaja, STTK

Jäsen vuodesta 2015

Eläketurvakeskuksen hallituksen varajäsen

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalutakunnan jäsen

MIKKO KOSKINEN

Koulutuspäällikkö, SAK

Jäsen vuodesta 2016

Opetushallituksen johtokunnan jäsen

Palkansaajien koulutussäätiön hallituksen jäsen

Työsuojelurahaston hallituksen varajäsen

Työväen Sivistysliiton TSL:n varapuheenjohtaja

PETTERI RAUTAPORRAS

Ekonomisti, EK (Teknologiateollisuus)

Jäsen vuodesta 2016

Eläketurvakeskuksen hallituksen varajäsen

SIRPA SIVONEN

Kehittämispäällikkö, KT

Jäsen vuodesta 2017

JOHTORYHMÄ VUONNA 2017

KATI KORHONEN-YRJÄNHEIKKI, puheenjohtaja

Toimitusjohtaja

Johtoryhmän puheenjohtaja 01/2015 alkaen

TTY-säätiön hallituksen jäsen

MERLI VANALA, varapuheenjohtaja

Etuuspäällikkö 02/2017 saakka

Etuuspalvelujohtaja 03/2017 alkaen

Johtoryhmän jäsen 05/2010 alkaen

KATJA KOMULAINEN, sihteeri

Johdon assistentti

Johtoryhmän sihteeri 03/2015 alkaen

TIIA HOLOPAINEN

Toimistopäällikkö 02/2017 saakka

Johtoryhmän jäsen 05/2012 alkaen 07/2015 saakka

Vanhempain-/hoitovapaalla 07/2015–01/2017

Johtoryhmän jäsen 02/2017

Johtoryhmän sihteeri 01/2015 alkaen 02/2015 saakka

LIISA KYÖTTILÄ

Toimisto-/talouspäällikkö 01/2017 saakka

Taluspäällikkö 02/2017 alkaen

Johtoryhmän jäsen 07/2015 alkaen

ELINA PAJULA

Johtava lakimies

Johtoryhmän jäsen 10/2015 alkaen

VELI-PEKKA RUOTSILA

Tietohallintopäällikkö

Johtoryhmän jäsen 01/2015 alkaen

ANNA SARNESTO

Tiimiesimies

Johtoryhmän jäsen 10/2014 alkaen 02/2017 saakka

TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2016

Aikuiskoulutustuen etuusehdoista ja rahoituspohjasta päätettiin

Osana kilpailukyky sopimusta ratkaistiin aikuiskoulutustuen rahoituspohja ja etuusehdot, joihin liittyi epävarmuutta johtuen Suomen hallituksen säästöpäätöksistä. Sosiaali- ja terveysministeriö valmisteli lakimuutokset yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa keväällä 2016. Eduskunta hyväksyi lakimuutokset joulukuussa 2016.

Palkansaajien aikuiskoulutustuen rahoitusvastuu siirtyy 1.8.2017 alkaen kokonaisuudessaan Työttömyysvakuutusrahastolle. Yrittäjien aikuiskoulutustuen rahoitus säilyy edelleen valtiolla. Aikuiskoulutustuen perusosaa leikataan 15 % kaikilla tuen saajilla 1.8.2017 alkaen. Tuen enimmäiskesto lyhennettiin 19 kuukaudesta 15 kuukauteen. Henkilöillä, jotka hakivat tukea vuoden 2016 loppuun mennessä ja joiden koulutus alkaa viimeistään 1.8.2017, oikeus 19 kuukauden tukiaikaan säilyy saman koulutuksen puitteissa. Oikeus 19 kuukauden tukiaikaan päättyy kuitenkin kaikilla tuen saajilla viimeistään 31.12.2020.

Edellä mainittujen kilpailukyky sopimukseen perustuvien lakimuutosten lisäksi aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin etuusehdoja muutettiin siten, että EU/ETA-maassa ja Sveitsissä tehty eläkevakuutettu työ lasketaan mukaan hakijan työhistoriaan 1.1.2017 alkaen. Ammattitutkintostipendiin lisättiin etuusehtoihin vaatimus hakijan kuulumisesta Suomen sosiaaliturvan piiriin. Samassa yhteydessä aikuiskoulutustukilakiin tehtiin lisäksi muutamia muita tuen hallinnoinnin tehostamiseen tähtääviä muutoksia liittyen muun muassa sähköiseen asiointiin ja takaisinperintään.

Lakimuutosten toimeenpanon valmistelua

Toimintavuotta väreitti valmistautuminen aikuiskoulutustuen lakimuutosten toimeenpanoon. Lakimuutosten toimeenpano jaettiin seitsemäksi osaprojektiksi: lakimuutokset, etuuskäsittelyjärjestelmä, sisäinen ohjeistus ja koulutus, asiakasviestintä, muu sidosryhmäviestintä, talous ja tilastointi. Projektin ohjausryhmänä toimi rahaston johtoryhmä täydennettynä muutamalla projektin toimeenpanon kannalta keskeisellä henkilöllä. Ohjausryhmä kokoontui pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa. Lisäksi pidettiin erillinen työpaja projektin riskienhallintaan liittyen.

Etuuskäsittelyjärjestelmään tehtiin lakimuutosten edellyttämät muutokset. Lisäksi tehtiin tarvittavat muutokset hakemuslomakkeisiin, päätöskirjeisiin, hylkysyihin ja sähköiseen asiointipalveluun. Muutokset siirrettiin tuotantoon ja toimeenpantiin siten, että kaikki tarvittavat toimet olivat valmiina aikataulussa 1.1.2017 tapahtuneisiin lakimuutoksiin.

Lakimuutosten toimeenpanoon liittyen valmisteltiin sisäiset ohjeistukset ja järjestettiin useita sisäisiä koulutuksia. Alustava tieto lakimuutoksista viestitettiin rahaston olemassa oleville ja potentiaalisille asiakkaille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kesäkuussa 2016. Kun lakimuutokset oli hyväksytty eduskunnassa, rahaston verkkosivuilla julkaistiin erillinen aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin lakimuutoksista kertova osio sekä vastauksia yleisimpiin kysymyksiin lakimuutoksiin liittyen. Tietoa lakimuutoksista levitettiin aktiivisesti myös työmarkkinakeskusjärjestöjen ja niiden jäsenliittojen verkkosivustojen, -jäsenkirjeiden ja -lehtien kautta. Aikuiskoulutustuen muutoksista julkaistiin myös mediassa useita artikkeleita.

Etuuspalvelun toimeenpanon kannalta keskeisille sidosryhmille viestitettiin lakimuutoksista toimintavuoden aikana aktiivisesti. Kelan kanssa kehitettiin lakimuutosten toimeenpanon edellyttämää tietojenvaihtoa. Rahaston toimisto avusti lakivalmistelussa toimittamalla pyydettyä tausta-aineistoa ja tarpeen mukaan asiantuntija-apua. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kansanedustajia tavattiin ja heille toimitettiin tilastotietoa aikuiskoulutustuesta ja yhteenveto lakimuutosten sisällöstä.

Lakimuutokset mahdollistavat sähköisen tiedoksiannon ja takaisinperinnässä kuittaamisen ilman hakijan erillistä suostumusta. Näiden lakimuutosten hyödyntäminen vaatii prosessi- ja ohjelmistokehitystä, mikä tullaan tekemään vuosina 2017–2018.

Voimakasta kasvua aikuiskoulutustuessa

Toimintavuoteen Koulutusrahaston etuuspalvelussa vaikutti myös voimakas kasvu aikuiskoulutustuen hakemuserässä, mikä lisäsi huomattavasti työmäärää. Aikuiskoulutustukea saavien henkilöiden määrä kasvoi 15 %, hakemusten määrä 19 % ja tuen maksatus 20 %.

Hakemusten määrän suhteellisesti nopeampi kasvu verrattuna henkilömäärään johtui erityisesti siitä, että sovitellun aikuiskoulutustuen suosio kasvoi toimintavuonna huomattavan paljon, lähes 39 %. Soviteltua tukea on haettava kuukausittain jälkikäteen, kun taas täysimääräinen tuki on mahdollista hakea etukäteen vaikka koko tukijakson ajalle. Ammattitutkintostipendin hakemusmäärä ja maksatus kasvoi toimintavuonna 3 %.

Aikuiskoulutustuen hakemusmäärän kasvu kiihtyi toimintavuoden loppua kohti. Joulukuussa 2016 tuli yli 40 % enemmän etuushakemuksia verrattuna vuoden 2015 joulukuuhun. Saapuneiden sähköpostien määrä asiakaspalveluun kasvoi toimintavuonna 35 %. Myös puhelinpalvelussa asiakaspalvelukontaktien määrä kasvoi huomattavasti, 23 %. Asiakaspalvelukyselyiden määrää kasvatti sekä hakemusmäärän kasvu että lakimuutokset.

Huolimatta voimakkaasta kasvusta aikuiskoulutustuen hakemusmäärissä ja asiakaspalvelun työmäärässä, etuuskäsittelyaika pysyi joulukuuta 2016 lukuun ottamatta reilusti alle asetettujen käsittelyaikatavoitteiden. Aikuiskoulutustuessa keskimääräinen käsittelyaika oli toimintavuonna etuuslajista riippuen 1–2 viikkoa, ollen keskimäärin 11 päivää. Ammattitutkintostipendihakemusten keskimääräinen käsittelyaika pysyi myös hyvin käsittelyaikatavoitteiden puitteissa. Keskimääräinen käsittelyaika oli 6 päivää.

Aikuiskoulutustuen maksatus oli toimintavuonna 189,2 miljoonaa euroa ja ammattitutkintostipendissä 9,7 miljoonaa euroa. Kasvun jatkuminen aikuiskoulutustuen maksatuksessa oli rahaston talouden näkökulmasta hyvin ennakoitu, ja toimintavuonna ei jouduttu pyytämään lisäennakoita Työttömyysvakuutusrahastolta ja valtiolta.

Kehitystyötä etuuspalveluprosesseissa

Etuuspalvelussa käynnistettiin syyskuussa 2016 laadunvarmistuksen pilottimalli. Ensimmäisessä vaiheessa otettiin käyttöön toimintamalli päätösten jälkikäteiseen tarkistamiseen. Opintojen päätoimisuus- ja jälkiseurannan toimintaohjeistusta kehitettiin. Takaisinperinnässä kehitettiin tilastointia ja raportointia. Muilta osin takaisinperinnän uudelleen organisointi

ja kehitystyö siirrettiin alkamaan vuonna 2017 johtuen lakimuutosten ja etuushakemusten määrän kasvun aiheuttamasta huomattavasta työmäärän kasvusta rahastossa.

Lukuvuoden 2015–2016 opintojen päätoimisuuden seuranta aloitettiin lokakuussa 2016. Tarkastuksessa oli mukana 15 810 aikuiskoulutustuen saajaa 140 eri oppilaitoksessa. Tarkastusprosessi on toimintakertomuksen valmistumisen aikana vielä kesken.

Toimintavuonna tarkastettiin vuoden 2015 yritystoiminnan ansiotulojen aleneminen yrittäjän aikuiskoulutustukea saaneiden hakijoiden kohdalla. Tulovertailussa oli mukana 787 yrittäjän aikuiskoulutustuen saajaa. Myönteinen päätös on toimintakertomuksen valmistumisen aikana annettu 726 yrittäjälle, takaisinperintäpäätös 25 yrittäjälle ja 36 yrittäjän osalta tarkastusprosessi on vielä kesken.

Lokakuun 2016 alusta alkaen etuuspalveluun otettiin käyttöön ryhmäjakokeilu. Uuden ryhmäjoon tavoitteena oli mahdollistaa korkealaatuisempi ja tehokkaampi etuuspalvelu muun muassa lisäämällä etuuskäsittelijöiden mahdollisuuksia erikoistumiseen ja keskittymiseen tiettyihin asiakaspalvelukanaviin sekä lisäämällä etuuspäätösten tekemiseen käytettävissä olevaa työaika.

Sähköistä asiointijärjestelmää kehitettiin palvelemaan entistä paremmin asiakkaita muun muassa tuomalla palveluun näkyviin etuuspäätökset sähköisesti tehtyihin hakemuksiin, parantamalla liitteiden lisäämisen toiminnallisuutta ja kehittämällä muistutus- ja vahvistusviestijä etuuspalveluprosessiin liittyen. Sähköinen asiointi on voimakkaassa kasvussa. Vuonna 2016 aikuiskoulutustukihakemuksista 82 % ja ammattitutkintostipendihakemuksista 69 % tehtiin sähköisen asiointipalvelun kautta.

Koulutusrahaston verkkopalvelussa julkaistiin keväällä 2016 työhistorialaskurit aikuiskoulutustukeen ja ammattitutkintostipendiin. Työhistorialaskurin avulla etuuskäsittelijöiden on mahdollista itse arvioida työhistoriansa riittävyttä suhteessa etuusehtoihin. Aikuiskoulutus-

tuen ennakkohakemusten määrä kääntyi työhistorialaskurin julkaisemisen jälkeen laskuun. Ennakkohakemusten määrä vuonna 2016 laski noin 17 %. Arvion mukaan työhistorialaskurin julkaiseminen oli merkittävä tekijä, mikä mahdollisti ennakkohakemusten määrän vähenemisen ja rahaston etuuspalvelun henkilöresurssien käytön voimakkaasti kasvaneeseen määrään aikuiskoulutustuen maksatushakemuksia. Kehitystyötä verkkopalvelussa jatketaan tulevina vuosina.

Koulutusrahasto on mukana kansallisessa tulorekisterihankkeessa (Katre) ja Kansallisten opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitetty integraatiopalvelu (Koski) -hankkeessa. Toimintavuonna osallistuttiin Katre-hankkeen valmistelutyöryhmiin ja ohjausryhmän työskentelyyn sekä toimitettiin pyydettyä tietoa tulorekisterin valmisteluun. Rahasto antoi lausunnot Katre- ja Koski-hankkeisiin liittyneeseen lakivalmisteluun.

Riskien hallintaa parannettiin erityisesti tieto- ja taloushallinnossa

Koulutusrahaston ja Työttömyysvakuutusrahaston tietojärjestelmissä ilmeni kesällä 2016 epäily väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksestä epäilty työntekijä oli Työttömyysvakuutusrahaston palveluksessa. Asiasta tehtiin rikosilmoitus poliisille, ja väärinkäytösepäilyistä viestitettiin rahastojen verkkosivuilla. Epäilyllä väärinkäytöksellä ei ole ollut vaikutusta Koulutusrahaston hallinnoimien etuuksien eli aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin maksatuksiin.

Riskienhallintaa kehitettiin toimintavuonna erityisesti tieto- ja taloushallinnossa. Taloushallinnossa tehtiin keskeiset prosessikuvaukset, vuosikello ja kassavirran hallinnan seurantamalli. Tietohallinnossa otettiin käyttöön tikkijärjestelmä muutosten seurantaan ja hallinointiin sekä kehitettiin käyttöoikeuksien hallintaa. Rahastossa otettiin käyttöön laajasti etätyö ja lisättiin järjestelmien etäkäytön tietoturvallisuutta. Sekä tietohallinnossa että taloushallinnossa kehitettiin back-up -järjestelyjä. Lisäksi verkkoympäristön tietoturvallisuutta lisättiin yhteistyössä Työttömyysvakuutusrahaston kanssa. Rahastoilla on yhteinen palvelinympäristö ja jaettu ohjelmistolisenssejä. Koulutusrahasto hankkii ostopalveluna Työttömyysvakuutusrahastolta palvelinkapasiteetin ja palvelinympäristön ylläpidon.

Johtamisen ja henkilöstöhallinnon kehittämistoimia

Koulutusrahaston hallitus päätti lokakuussa 2016 toimintastrategiasta vuosille 2017–2019. Koulutusrahasto tarjoaa asiakkaille korkealaatuisia ja tehokkaasti tuotettuja etuuspalveluita. Toimintaa ohjaavat arvot ”Asiakas ensin”, ”Yhdessä onnistumme” ja ”Into kehittyä”. Strategisia tavoitteita määriteltiin kolme: Korkealaatuinen ja tehokas etuuspalvelu, Tunnetut etuudet ja arvostettu yhteistyökumppani, Innostunut ja sitoutunut henkilöstö. Toiminnan kehittämistyö on koottu kolmeen kehitysohjelmaan: Etuuspalveluprosessien laatuloikka, Moderni etuuskäsittelyjärjestelmä ja sähköinen asiointi sekä Parasta johtamista ja verkostot.

Yhteistyössä Työttömyysvakuutusrahaston kanssa selvitettiin julkisen hankintalain suhde Koulutusrahastoon ja Työttömyysvakuutusrahastoon. Selvityksen tuloksena todettiin, että rahastot ovat julkisen hankintalain alaisia. Koulutusrahasto hyväksyttiin Hanselin asiakkaaksi.

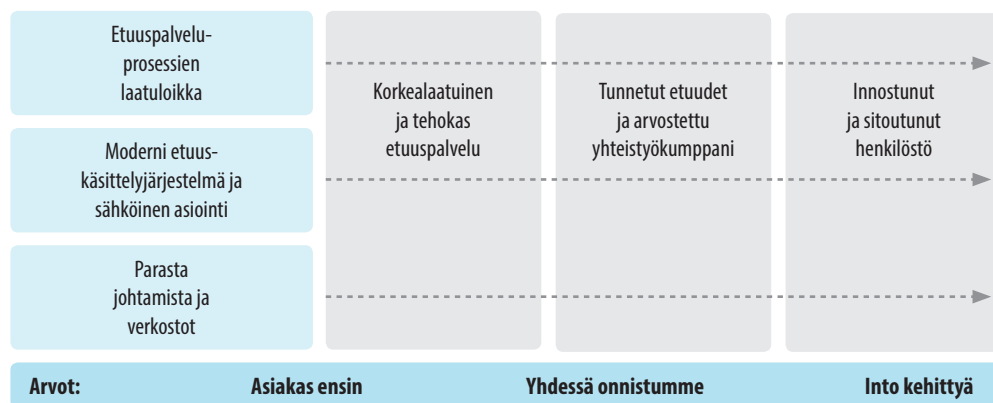
Henkilöstöhallinto organisoitiin toimintavuonna systemaattisesti. HR-sopimus pohjia kehitettiin, otettiin käyttöön etätyön toimintamalli etuuspalveluun, valmisteltiin päihdeohjelma sekä otettiin käyttöön rekrytointiin luottotietokysely ja huumetestaus. Sisäistä viestintää parannettiin ottamalla käyttöön lokakuussa 2016 rahastolle intranet.

Työterveyslaitoksen kanssa toteutettiin jo kolmatta kertaa Party-työhyvinvointikysely. Kyselyn tulokset olivat erinomaiset. Työhyvinvoinnin kokonaisindeksi (15,7) oli selvästi suomalaisen keskitason (14,0) ja järjestöjen keskitason (14,4) yläpuolella. Sairauspoissaolojen määrä väheni, ja työterveyshuollon kustannukset laskivat.

Koulutusrahaston toimintastrategia vuosille 2017–2019

Toiminta-ajatus: Vauhditamme osaamisen uudistamista työmarkkinoilla lisäten Suomen kilpailukykyä ja ihmisten hyvinvointia.

Visio: Tarjoamme aikuisopiskelijoille korkealaatuisia ja tehokkaasti tuotettuja etuuspalveluita.

Aikuiskoulutustuen avainluvut

Koulutusrahastoon saapuneiden aikuiskoulutustukihakemusten, edunsaajien ja maksettujen tukien määrä jatkoi toimintavuonna kasvuaan, nyt jo seitsemäntenä peräkkäisenä vuotena. Aikuiskoulutustukihakemuksia tuli toimintavuonna Koulutusrahastoon 34 199 kpl, missä lisäystä edelliseen vuoteen oli 19 %. Edunsaajia vuonna 2016 oli 23 480 henkilöä, mikä oli 15 % enemmän kuin vuonna 2015. Vuonna 2016 aikuiskoulutustukea maksettiin 189,2 miljoonaa euroa, mikä oli 20 % enemmän kuin vuonna 2015.

Ammattitutkintostipendin avainluvut

Vuonna 2016 Koulutusrahastoon tulleiden ammattitutkintostipendihakemusten määrä, 27 723 kpl, oli 3 % suurempi kuin vuonna 2015. Ammattitutkintostipendejä maksettiin toimintavuonna yhteensä 9,7 miljoonaa euroa, mikä oli 3 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2016 stipendin sai 24 207 näyttötutkinnon suorittanutta henkilöä, mikä oli 3 % enemmän kuin vuonna 2015.

Muutoksenhaku

Koulutusrahaston aikuiskoulutustuki- ja ammattitutkintostipendipäätökseen voi hakea muutosta valittamalla työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaan. Lautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusosikeuteen, jonka päätös asiassa on lopullinen.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa tuli toimintavuonna vireille 236 rahaston etuuspäätöstä koskevaa valitusta. Koulutusrahasto teki muutoksenhakulautakunnalle poistohakemuksia 66. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ratkaisi 177 valitusasiaa ja 58 poistohakemusta.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antamien tietojen mukaan valitusasioista hylättiin 86 %, muutettiin 2 %, jätettiin tutkimatta 5 %, palautettiin 2 % ja todettiin rauenneeksi 5 %. Valitusten keskimääräinen vireilläoloaika oli 303 päivää ja poistohakemusten 305 päivää.

Vakuutusosikeudessa tuli toimintavuoden aikana vireille 18 valitusta. Vakuutusosikeus ratkaisi 9 valitusasiaa. Valitusasioista hylättiin 44 %, muutettiin 22 % ja jätettiin tutkimatta 33 %. Keskimääräinen käsittelyaika vakuutusosikeudessa oli 10 kuukautta.

LUE LISÄÄ

➤ Lukuja havainnollistavat graafit sivulla 42

Talous

Vuoden 2016 menoiksi arvioitiin 209,1 miljoonaa euroa, menot alitettiin 6,2 miljoonalla eurolla.

Aikuiskoulutustuen osuus talousarvion ennakoiduista menoista oli 192,9 miljoonaa euroa ja toteutunut oli 189,2 miljoonaa euroa. Etuusvastuu aikuiskoulutustuesta oli toimintavuoden päättyessä 125,3 miljoonaa euroa, kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 8 miljoonaa euroa.

Ammattitutkintostipendiin varattiin 11,9 miljoonaa euroa, toteutuneet kulut jäivät yli 2 miljoonaa euroa arviosta, ollen 9,7 miljoonaa euroa.

Hallinnollisiin kuluihin varattiin 4,3 miljoonaa euroa, joista toteutui 3,9 miljoonaa euroa.

Rahoituksesta vastasivat Työttömyysvakuutusrahasto, sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö.

Työttömyysvakuutusrahaston osuus rahoituksesta oli 116,2 miljoonaa euroa koostuen aikuis-koulutustuesta 102,8 miljoonaa euroa, ammattitutkintostipendistä 9,5 miljoonaa euroa sekä toimintamenoista 3,9 miljoonaa euroa. Työttömyysvakuutusrahasto maksoi rahoitusosuu- tensa ennakkoa 120,2 miljoonaa euroa, josta tullaan palauttamaan noin 4 miljoonaa euroa seuraavan tilikauden aikana.

Valtion osuus aikuiskoulutustuen kuluista oli 86,4 miljoonaa euroa, josta sosiaali- ja terveys- ministeriö maksoi ennakkoa 88,7 miljoonaa euroa, ylimenevä osuus noin 2,3 miljoonaa euroa palautetaan seuraavan tilikauden aikana. Edellisten lisäksi valtiovarainministeriö maksoi valtion palveluksessa olevien ammattitutkintostipendeistä aiheutuneet kustannukset, jotka olivat 202 000 euroa.

Varat sijoitettiin maksuliiketeille, joista korkotuottoja kertyi 4 356,98 euroa. Korkotuottojen lisäksi muita tuottoja saatiin 10 186,19 euroa. Edellä mainitut yhteensä, 14 543,17 euroa, muodostavat tilikauden tasausrahaston lisäyksen.

Takaisinperinnässä oli toimintavuoden päättyessä perusteettomasti maksettuja etuuksia 306 henkilöllä yhteensä 1 256 789 euroa.

Rahaston maksuvalmius oli toimintavuoden päättyessä hyvä.

Valvonta

Koulutusrahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Koulutusrahasto toimittaa Finanssi- valvonalle säännönmukaisesti rahaston taloutta, tilastoja ja hallinnon päätöksiä koskevia asiakirjoja. Koulutusrahaston ja Finanssivalvonnan edustajat tapasivat toisensa elokuussa 2016. Tapaamisessa käsiteltiin Koulutusrahaston ajankohtaisia asioita, joista keskeisimpänä oli tulevien lakimuutosten toimeenpano.

Toimintavuonna Koulutusrahastossa kehitettiin myös rahastossa toteutettavaa sisäistä valvontaa. Koulutusrahastossa muun muassa pilotoitiin toimintamallia annettujen päätösten oikeellisuuden tarkistamiseksi. Lisäksi rahastossa kiinnitettiin huomiota erilaisten toimintojen varmistamiseen niin taloushallinnon, tietohallinnon kuin viestinnän osa-alueilla. Riskienhal- linnan ja sisäisen valvonnan kehittäminen tulee olemaan rahastossa painopisteenä myös vuonna 2017.

Sidosryhmäyhteistyö

Koulutusrahastolla oli toimintavuonna yhteistyötä Työttömyysvakuutusrahaston kanssa rahoituksen lisäksi muun muassa tietohallinnon, viestinnän, lakipalveluiden, hankintojen ja toimitilojen vuokrauksen osalta.

Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa Koulutusrahastolla oli yhteistyötä muun muassa valtion rahoitusosuuteen ja lainsäädäntöön liittyvissä asioissa.

Eläketurvakeskus toimitti Koulutusrahastolle etuuksien hakijoiden työsuhde- ja eläketiedot, ja rahasto toimitti ETK:lle tiedot aikuiskoulutustuen saajien etuuspäivistä ja etuuden perusteena olevasta palkasta. Koulutusrahasto vieraili joulukuussa 2016 ETK:ssa kertomassa aikuiskoulutuksesta ja siitä, millä tavalla ETK:n luovuttamia tietoja hyödynnetään etuuskäsittelyssä.

Kelan kanssa oli yhteistyötä tiedonvälitystä, opintolainan valtioneuvoston ja opintotukietuuksien tiedotusta koskevissa asioissa. Kela toimitti Koulutusrahastolle tiedot aikuiskoulutustuen hakijoiden Kela-etuuksista. Rahasto toimitti Kelalle tiedot aikuiskoulutustuen saajista. Yhteistyötä Kelan kanssa kehitettiin.

Verohallinnon kanssa oli yhteistyötä aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin hakijoiden palkka- ja verotietojen toimittamista koskevissa asioissa. Yhteistyötä Verohallinnon kanssa kehitettiin.

Yhteistyötä aikuiskoulutustuen markkinoinnissa tiivistettiin työmarkkinakeskusjärjestöjen kanssa. Sekä työmarkkinakeskusjärjestöt että useat keskusjärjestöjen jäsenliitot julkaisivat verkkosivuillaan, jäsenkirjeissä ja -lehdissä artikkeleita aikuiskoulutustuesta.

Oppilaitosyhteistyön aktivoiminen on yksi Koulutusrahaston sidosryhmäyhteistyön kehittämismuutoksista. Kesäkuussa 2016 oppilaitoksille lähetettiin sähköpostilla oppilaitokseen hyväksytyille aikuisopiskelijoille hyväksymiskirjeen liitteeksi tarkoitettu tiedote, jossa kerrottiin lyhyesti aikuiskoulutustuesta ja sen hakemisesta. Lisäksi tutkintotoimikunnille lähetettiin sähköpostilla tiedote ammattitutkintostipendistä välitettäväksi eteenpäin näyttötutkinnon suorittaneille. Loppuvuonna 2016 rahastossa valmisteltiin osallistumista tammikuussa 2017 Messukeskuksessa järjestettävälle, opetusalan ammattilaisille suunnatuille Educa-messuille.

Viestintä

Verkkosivut

Koulutusrahaston asiakasviestinnässä keskeisessä roolissa on viestintä rahaston verkkosivuilla osoitteessa www.koulutusrahasto.fi. Siellä on tietoa rahastosta ja sen etuuksista suomeksi ja ruotsiksi sekä perusasioista englanniksi. Sivuilta voi tulostaa hakulomakkeita tai hakea etuuksia sähköisesti. Sivulla on myös laskurit, joilla voi laskea aikuiskoulutustuen määrän sekä aikuiskoulutustukeen ja ammattitutkintostipendiin tarvittavan työhistorian riittävyden.

Verkkosivujen kehittäminen asiakaspolkuajattelun mukaisesti aloitettiin loppuvuonna 2016 luomalla sivuille uusi pääetusivu ja aikuiskoulutustuen etusivu. Uudistukseen vaikutti korostunut ulkoisen viestinnän tarve lakimuutoksiin liittyen. Asiakaspolkuajattelua jatketaan vuonna 2017 uuden ammattitutkintostipendin etusivun luomisella sekä verkkosivujen koko sisällön päivityksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Sähköinen asiointipalvelu

Sähköisen asiointipalvelun pienkehitystyö jatkui. Uusina toiminnallisuuksina hakijan palvelun kautta Koulutusrahastolle lähettämät liitteet tuotiin hakijalle itselleen näkyviin. Myös päätökset hakijan lähettämiin sähköisiin hakemuksiin tuotiin hakijalle katsottaviksi palvelun kautta. Lisäksi muun muassa liitteiden lisäämistä hakemuksiin parannettiin, muistutus- ja vahvistusviestejä kehitettiin ja terminologiaa selkeytettiin. Ammattitutkintostipendin osalta mahdollistettiin liitteiden lisääminen ennen hakemuksen lähettämistä.

Twitter

Twitter otettiin aktiiviseen käyttöön maaliskuun 2016 alusta alkaen. Tilillä on tällä hetkellä noin 319 seuraajaa.

Vuosikertomus

Koulutusrahaston vuosikertomus vuodelta 2016 julkaistaan edellisen vuoden tapaan ainoastaan sähköisesti rahaston verkkosivuilla.

Intranet

Loppuvuodesta 2015 Koulutusrahastossa nousi tarve parantaa sisäistä viestintää. Tarpeena oli saada parempi ja sosiaalisempi sisäisen viestinnän kanava sekä vähentää sisäisen sähköpostiviestinnän määrää. Koulutusrahaston ensimmäinen sosiaalinen intranet nimeltään Kamu otettiin rahastossa käyttöön lokakuussa 2016.

Graafinen ohje

Koulutusrahastolle luotiin graafinen ohje, johon määriteltiin ja kirjattiin rahaston tunnus, typografia, visuaalinen elementti, värit, verkkosivujen ulkoasu, painettavat ja sähköiset lomakkeet, PowerPoint- ja Excel-pohjat sekä niiden käyttöön liittyvät ohjeet.

Viestintätiimi

Viestintätiimiin kuuluivat toimitusjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikin lisäksi sähköisen asiointin asiantuntija Maria-Theresia Westerback, tiedottaja Hanna Halla, tiedottaja Jukka Riksmann 09/2016 saakka sekä kaksi etuuskäsittelijää, Iiris Arra ja Thomas Kiil. Tiimin tarkoituksena on kehittää ja toteuttaa Koulutusrahaston ulkoista ja sisäistä viestintää etuuspalvelun tukemiseksi.

Tietohallinto

Koulutusrahaston tietohallinnossa oli toimintavuoden alussa kolme henkilöä, tietojärjestelmä-asiantuntija Timo Seppä ostopalveluna Työttömyysvakuutusrahastosta, sähköisen asiointin

asiantuntija Maria-Theresia Westerback ja tietohallintopäällikkö Veli-Pekka Ruotsila. Etuuskäsittelijä Linda Ranta siirtyi tietohallinnon tehtäviin toukokuussa 2016. Syksyllä 2016 Timo Sepän siirryttyä Työttömyysvakuutusrahaston tietohallintopäällikön tehtävään tietojärjestelmäasian-tuntija Ville Ketonen liittyi tietohallinnon vahvuuteen. Koulutusrahaston muuta henkilöstöä oli myös mukana tietohallinnon avustavissa tehtävissä oman etuuspalvelutyönsä ohessa.

Toimintavuoden aikana keskityttiin 1.1.2017 voimaan astuneiden lakimuutosten mukaiseen etuuspalvelujärjestelmän ohjelmistokehitykseen. Koulutusrahastossa otettiin käyttöön työso-pimusten ja käyttövaltuuksien hallintaohjelmisto Propentus sekä Confluence-ohjelmistolla toteutettu intranet. Lisäksi kehitettiin sähköistä asiointipalvelua ja etuuspalvelujärjestelmää asiakkailta ja henkilöstöltä saadun palautteen mukaisesti.

Koulutusrahaston etuuskäsittelytehtävissä toteutettiin etätyöpilotti, johon osallistui 8 etuus-käsittelijää. Tietohallinto oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa sitä teknisesti. Pilotista saatujen hyvien kokemusten jälkeen etätyöstä tehtiin etuuskäsittelytehtävissä vakiintunut käytäntö.

Henkilöstö

Koulutusrahaston toimitusjohtajana toimi Kati Korhonen-Yrjänheikki. Toimitusjohtajan sijaisena ja toisen etuuskäsittelytiimin esimiehenä toimi etuuspäällikkö Merli Vanala ja toisen etuuskäsittelytiimin esimiehenä tiimiesimies Anna Sarnesto. Toimistotiimin esimiehenä, toimistopäällikkö Tiia Holopaisen ollessa perhevapaalla, ja talouspäällikkönä toimi toimisto-/talouspäällikkö Liisa Kyötilä. Tietohallintotiimin esimiehenä toimi tietohallintopäällikkö Veli-Pekka Ruotsila ja lakitiimin esimiehenä johtava lakimies Elina Pajula. Edellä mainitut henkilöt olivat myös Koulutusrahaston johtoryhmän jäseniä. Johtoryhmän sihteerinä toimi johdon assistentti Katja Komulainen.

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina vuonna 2016 oli keskimäärin 45 henkeä. Etuuskäsittelijöitä oli 29, toimistotiimiin kuuluvia 5 ja sen lisäksi 5 tukitoiminnoissa. Esimiestehtävissä oli

6 henkilöä. Työttömyysvakuutusrahaston palveluksessa olevia henkilöitä osallistui Koulutusrahaston tehtävien hoitoon tietohallinnossa, lakipalveluissa ja viestinnässä ostopalveluna 3 henkilöä.

Henkilökunnan keski-ikä oli 39 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika 5,9 vuotta.

Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolo oli 8 päivää työntekijää kohti. Koulutuspäiviä oli keskimäärin 2,3 päivää työntekijää kohden.

Koulutusrahastossa toteutettiin helmikuussa 2016 kolmatta kertaa Työterveyslaitoksen toteuttama Party-työhyvinvointikysely. Kyselyn tulokset olivat erittäin hyvät: kaikilla mitattavilla osa-alueilla työntekijöiden arvio oli selvästi sekä Suomen että toimialan (järjestöt/rahoitus- ja vakuutusala) keskiarvon yläpuolella. Lisäksi tulokset olivat parantuneet edelliseen, vuonna 2014 toteutettuun kyselyyn kaikilla neljällä osa-alueella.

YT-neuvottelukunta ja työsuojelutoimikunta yhdistyivät YT- ja työsuojeluasioiden neuvottelukunnaksi 1.2.2016 alkaen.

Toimintavuonna kehitettiin merkittävästi henkilöstöhallinnon prosesseja ja ohjeistuksia; laadittiin mm. päihdeohjelma sekä otettiin käyttöön luottotietojen tarkistaminen osana rekrytointiprosessia. Koulutusrahastossa toteutettiin etätyöpilotti, jonka tulokset olivat hyviä niin tuloksellisuuden kuin työhyvinvoinninkin kannalta, ja etätyö otettiin siten laajemmin käyttöön.

Lokakuussa 2016 aloitettiin etuuspalvelun tiimityöjärjestelyn kokeilu. Toimintavuoden loppuun kestäneessä pilottihankkeessa kokeiltiin uutta työnjakoa, jossa eriytettyinä olivat asiakaspalvelun sähköposti- ja puhelinpalvelutiimit sekä hakemusten käsittelytiimi. Henkilöstön keskuudessa pilotin työjärjestely oli odotettu. Palautteen perusteella järjestely koettiin onnistuneeksi. Kokeilun koettiin mahdollistavan paremman syventymisen asiakaspalveluun ja toisaalta etuuspalvelun osa-alueisiin.

Koulutusrahaston henkilöstö- ja koulutussuunnitelma päivitettiin vuodelle 2017. Erityistä huomiota suunnitelmassa haluttiin kiinnittää organisaation ja työntekijöiden osaamisen kehittämiseen liittyviin toimenpiteisiin, jotka vastaavat vuosille 2017–2019 strategian mukaan asetettuja tavoitteita. Työsuojelun toimintasuunnitelma sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelma päivitettiin vastaamaan vuoden 2017 tarpeita. Tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2016–2017.

Toimitusjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikki hoiti osana työtehtäviään henkilöstöpäällikön tehtäviä ja johdon assistentti Katja Komulainen HR-assistentin tehtäviä. HR-asiantuntijana toimi ajalla 11.7.–7.10. Kira Karlsson. Karlssonin perhevapaan ajan 20.10. alkaen HR-asiantuntijana toimi Krista Mäenpää. Työterveyshuollon yhteyshenkilönä toimi taloussihteeri Johanna Mustanoja.

Taphtumat toimintavuoden jälkeen

Tammi-helmikuussa 2017 keskitettiin kaikki mahdollinen työpanos purkamaan palkansaajien täysimääräisten aikuiskoulutustukihakemusten käsittelyruuhkaa. Vuoden vaihtuessa jonossa oli noin 2 500 aikuiskoulutustukihakemusta ja käsittelyaika oli hetkellisesti pisimmillään noin viisi viikkoa. Koska henkilötyöpanosta jouduttiin keskittämään aikuiskoulutustukeen, myös ammattitutkintostipendin käsittelyaika piteni poikkeuksellisesti noin kolmeen viikkoon. Kaikissa etuuslajeissa käsittelyaikatavoitteet saavutettiin maaliskuun aikana.

Koulutusrahaston organisaatiota uudistettiin 1.3.2017 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on mahdollistaa toimintastrategian mukaisesti korkealaatuinen ja tehokas etuuspalvelu. Etuuspalvelu organisoitiin neljään tiimiin: etuuspäätökset, puhelinpalvelu ja etuuskäsittely, viestintä ja etuuskäsittely sekä takaisinperintä. Aiempaan organisaatioon verrattuna isoimmat muutokset ovat erillisen toimistotiimin poistuminen, takaisinperinnän uudelleenorganisointi, uudistuksen mahdollistama etuuskäsittelijöiden erikoistuminen joihinkin asiakaspalvelukanaviin ja tehtäviin sekä viestinnän entistä tiiviimpi integrointi etuuspalveluun. Uudistus parantaa myös etuuspalvelun johtamista ja esimiestyötä.

Etuuspalvelua kokonaisuutena johtaa Merli Vanala. Tiimiesimiehinä työskentelevät Anna Sarnesto, Tiia Holopainen, Iiris Arra ja Heini Pulkkinen. Rahaston johtoryhmässä ovat etuuspalvelujohtaja Merli Vanala, johtava lakimies Elina Pajula, talouspäällikkö Liisa Kyötilä, tietohallintopäällikkö Veli-Pekka Ruotsila sekä johtoryhmän puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikki. Johtoryhmän sihteerinä toimii johdon assistentti Katja Komulainen.

Koulutusrahasto on mukana kansallisessa tulorekisterihankkeessa (Katre). Vaikka rahasto pääsee hyödyntämään rekisteriä projektin aikataulun mukaisesti vasta toisessa vaiheessa, 1.1.2020 alkaen, vuoden 2017 alkupuolella kävi ilmi, että projekti edellyttää rahastolta jo vuonna 2017 merkittävää työpanosta. Katre-hankkeeseen nimettiin projektipäälliköksi Marianne Martikainen.

Koulutusrahaston organisaatio 3/2017 alkaen

Yleishallinto & talous (3,5)

Toimitusjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikki

Etuuspalvelutiimit (30,5–38)

Etuuspalvelujohtaja Merli Vanala

Etuuspäätökset (5,5 + kausityöntekijät)

Tiimiesimies Anna Sarnesto

Puhelinpalvelu ja etuuskäsittely (10)

Tiimiesimies Tiia Holopainen

Viestintä ja etuuskäsittely (10)

Tiimiesimies Iiris Arra

Takaisinperintä (5)

Tiimiesimies Heini Pulkkinen

Lakipalvelu & HR (4)

Johtava lakimies Elina Pajula

Tietohallinto (4)

Tietohallintopäällikkö Veli-Pekka Ruotsila

TILINPÄÄTÖS

TULOSLASKELMA

TUOTOT	31/12/2016	31/12/2015
Koulutusrahasto- ja aikuiskoulutuslain mukainen rahoitus		
Työttömyysvakuutusrahasto	116 229 612,95	97 646 252,38
Valtiovarainministeriö	202 081,00	177 600,00
Valtion osuus aikuiskoulutustukeen		
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö	86 446 313,54	73 003 649,72
Etuusrahoitusosuudet yhteensä	202 878 007,49	170 827 502,10
Sijoitustuotot ja muut tuotot		
Korkotuotot	4 356,98	7 143,52
Muut tuotot	10 186,19	5 488,97
Sijoitus- ja muut tuotot yhteensä	14 543,17	12 632,49
Tuotot yhteensä	202 892 550,66	170 840 134,59
KULUT		
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-1 653 391,01	-1 494 346,75
Eläkekulut	-320 051,06	-303 084,58
Muut henkilöstösivukulut	-59 576,89	-49 087,91
Henkilöstösivukulut yhteensä	-379 627,95	-352 172,49
Henkilöstökulut yhteensä	-2 033 018,96	-1 846 519,24
Matkakulut	-3 297,12	-3 888,08
Vieraat palvelut	-224 645,88	-232 175,05
Huoneistokulut	-460 700,11	-463 027,26
Toimistokulut	-322 913,29	-298 921,77
Markkinointi ja viestintä	-76 207,52	-32 367,81
Toimisto- ja muu kalusto	-16 044,79	-37 651,83
IT kulut	-448 304,35	-365 819,51
Hallinnon kulut	-79 127,11	-66 540,95
Muut henkilöstösidonnaiset kulut	-226 769,73	-242 196,44
Muut toimintakulut yhteensä	-1 858 009,90	-1 742 588,70
Toimintakulut yhteensä	-3 891 028,86	-3 589 107,94
Etuudet		
Ammattitukintostipendit	-9 738 923,00	-9 457 650,00
Aikuiskoulutustuet	-188 849 596,70	-157 913 503,03
Maksetut etuudet yhteensä	-198 588 519,70	-167 371 153,03
Etuusvelan muutos	-398 458,93	132 758,87
Kirjatut etuudet yhteensä	-198 986 978,63	-167 238 394,16
Kulut yhteensä	-202 878 007,49	-170 827 502,10
TASAUSRAHASTON VÄHENNYS(-)/LISÄYS(+)	14 543,17	12 632,49

VASTAAVAA	31/12/2016	31/12/2015
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Perittävät tuet	1 256 789,07	839 245,39
Muut saamiset	51 587,40	43 172,20
Siirtosaamiset	317 813,43	111 818,98
Rahat ja pankkisaamiset	15 678 329,01	14 429 678,81
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	17 304 518,91	15 423 915,38
Vastaavaa yhteensä	17 304 518,91	15 423 915,38
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Tasausrahasto edell. vuodelta	3 740 093,86	3 727 461,37
Tasausrahaston vähennys(-)/lisäys(+) tilivuodelta	14 543,17	12 632,49
Tasausrahasto vuoden lopussa	3 754 637,03	3 740 093,86
Pohjarahasto	2 164 400,11	2 160 599,95
Oma pääoma yhteensä	5 919 037,14	5 900 693,81
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Etuusvelka	954 466,99	556 008,06
Muut lyhytaikaiset velat	10 047 888,75	8 621 825,00
Siirtovelat	383 126,03	345 388,51
Vieras pääoma yhteensä	11 385 481,77	9 523 221,57
Vastattavaa yhteensä	17 304 518,91	15 423 915,38

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2016

1. Laadintaperiaatteet

Etuuksien jaksotus

Etuudet on kirjattu kuluksi vuoden 2016 aikana tehtyjen etuuspäätösten mukaisina siten, että joulukuulle kuuluva etuus tai sen osa on kirjattu tilikauden kuluna, vaikka maksu onkin tapahtunut seuraavan tilikauden puolella. Maksamatta oleva osuus on esitetty taseessa etuusvelkana.

Rahoitusosuuksien jaksotus

Sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja Työttömyysvakuutusrahaston rahoitusosuudet on kirjattu suoriteperusteella toteutuman mukaisesti.

2. Vuoden 2016 lainmukaiset rahoitusosuudet

A. Koulutusrahastolain 13 §:n mukainen rahoitusosuus

Työttömyysvakuutusrahasto; vuoden 2016 osuus	13 427 870,86	
Valtiovarainministeriö; vuoden 2016 osuus		202 081,00

B. Aikuiskoulutustukilain 30 §:n mukainen rahoitusosuus

Sosiaali- ja terveysministeriö; vuoden 2016 osuus		86 446 313,54
Työttömyysvakuutusrahasto; vuoden 2016 osuus	102 801 742,09	

Työttömyysvakuutusrahaston rahoitusosuudet yhteensä	116 229 612,95	116 229 612,95
--	----------------	-----------------------

Rahoitusosuudet yhteensä		202 878 007,49
---------------------------------	--	-----------------------

3. Henkilöstökulut

	2016	2015
Palkat	1 632 056,01	1 473 721,75
Palkkiot	21 335,00	20 625,00
Eläkekulut	320 051,06	303 084,58
Muut henkilösivukulut	59 576,89	49 087,91
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	2 033 018,96	1 846 519,24
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	45	41
Palkkioihin sisältyy:		
Hallituksen jäsenten palkkiot	17 475,00	16 895,00
Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot	3 160,00	2 890,00
	20 635,00	19 785,00

4. Eläkkeet

Koulutusrahaston henkilöstön eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä. Eläkekulut on kirjattu suoriteperusteisesti tilinpäätökseen. Kattamatonta eläkevastuuta ei ole.

5. Perittävät ja saamatta jääneet perinnät

Tilikauden aikana perittäviin siirretyt etuudet ovat vähentäneet ja perittävästä kuitatut tai peruutetut sekä saamatta jääneet takaisinperinnät ovat lisänneet asianomaisen etuuden määrää tuloslaskelmassa.

	2016	2015
Perittävät vuoden alussa	839 245,39	544 060,89
Siirretty perittäviin vuoden aikana	1 858 471,90	1 529 528,12
Saatu maksu, kuitatut tai peruutetut	-1 358 846,61	-1 158 697,64
Saamatta jääneet perinnät kirjattu kuluksi	-82 081,61	-75 645,98
Perittävät vuoden lopussa	1 256 789,07	839 245,39

ALLEKIRJOITUKSET

6. Tehtyihin päätöksiin perustuva etuusvastuu 31.12.2016

Aikuiskoulutustukea koskeva päätös voi merkitä etuuden maksujen jatkumista seuraavan tilikauden aikana. Tämä osuus, yhteensä 125,3 miljoonaa euroa, on arvio ja se on esitetty vuoden 2016 liitetiedoissa etuusvastuuna. Etuusvastuu rahoitetaan aikuiskoulutustukilain perusteella.

	2016	2015
Seuraaville tilikausille kohdistuvat etuuksien määrät:		
Aikuiskoulutustuki	125 284 528,00	117 121 144,00
Etuusvastuu yhteensä	125 284 528,00	117 121 144,00

7. Tasausrahasto ja sen muutokset

	2016	2015
Tasausrahasto vuoden alussa	3 740 093,86	3 727 461,37
Tasausrahaston lisäys	14 543,17	12 632,49
Tasausrahasto vuoden lopussa	3 754 637,03	3 740 093,86

8. Leasingvastuut

	2016	2015
Tulevana tilikautena maksettavat (2017)	3 643,92	3 780,86
Seuraavilla tilikausilla maksettavat (2018 =>)	540,00	4 185,86
Yhteensä	4 183,92	7 966,72

Toimintakertomus vuodelle 2016 ja tilinpäätös 31.12.2016

Helsingissä 16. päivänä maaliskuuta 2017

Ida Mielityinen
puheenjohtaja

Joanna Autiovuori

Jukka Asikainen

Riikka Heikinheimo

Jukka Ihanus

Mikko Koskinen

Petteri Rautaporrass

Sirpa Sivonen

Kati Korhonen-Yrjänheikki
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 30. päivänä maaliskuuta 2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Juha Wahlroos
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan rahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Koulutusrahaston (y-tunnus 0201120-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia rahastosta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan rahaston kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos rahasto aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon rahaston sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä rahaston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei rahasto pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 30.3.2017

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Juha Wahlroos
KHT

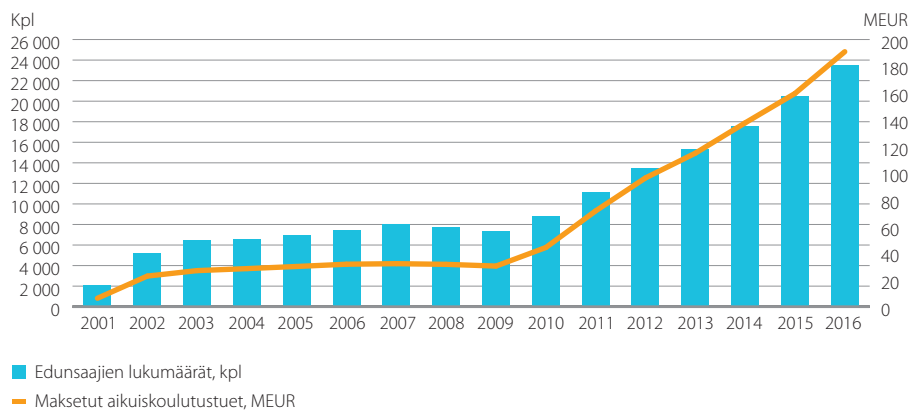

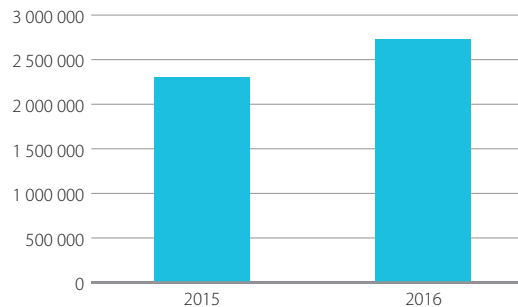
GRAAFIT

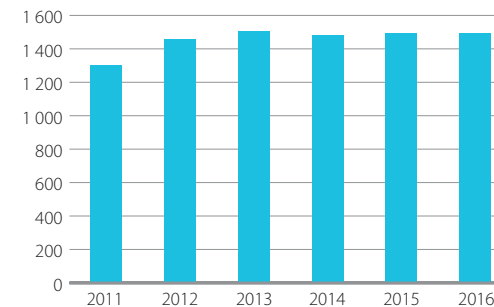
1. Edunsaajien lukumäärät ja maksetut aikuiskoulutustuet vuosina 2001–2016

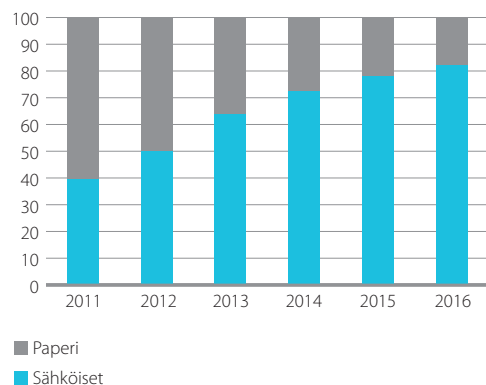
2. Myönnettyjen aikuiskoulutustukipäivien määrä vuosina 2015 ja 2016

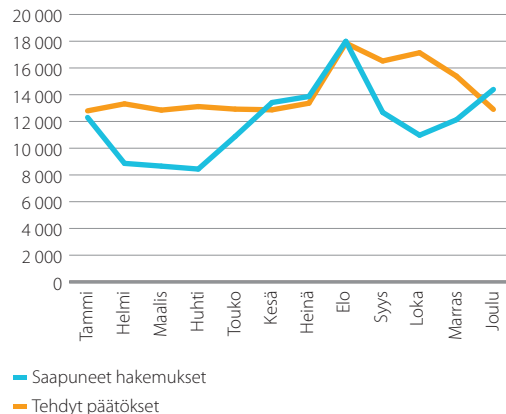
3. Keskimääräinen aikuiskoulutustuki euroina kuukaudessa vuosina 2011–2016

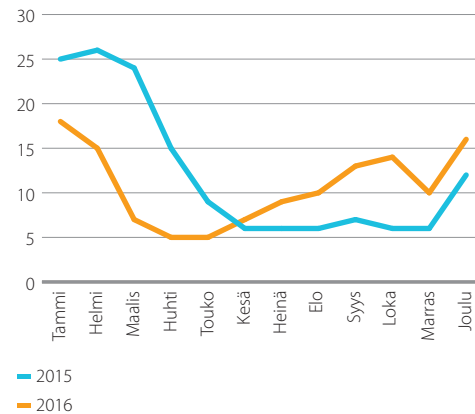
4. Sähköisten aikuiskoulutustukihakemusten osuus vuosina 2011–2016

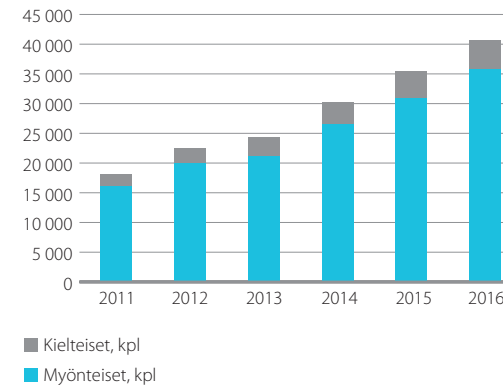
5. Saapuneet aikuiskoulutustukihakemukset ja tehdyt päätökset kuukausittain vuosina 2011–2016

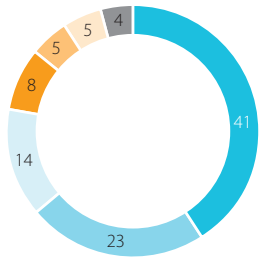
6. Aikuiskoulutustukihakemusten keskimääräinen käsittelyaika päivinä kuukausittain vuosina 2015–2016

7. Myönteiset ja kielteiset aikuiskoulutustukipäätökset vuosina 2011–2016

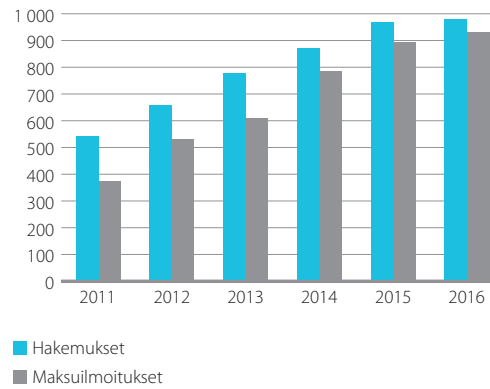

8. Aikuiskoulutustukihakemusten yleisimmät hylkäyssyyt vuonna 2016

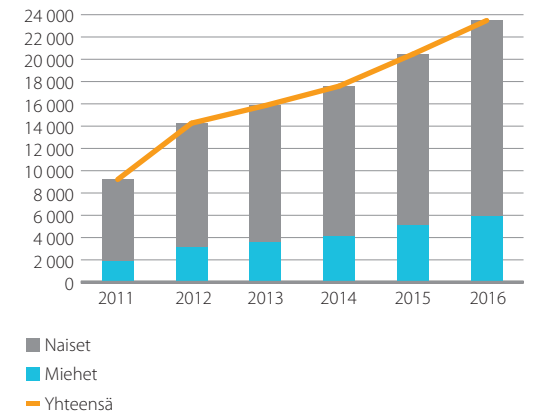

Hylkäyssyy	%
Hakemusta ei voitu käsitellä puutteellisten tietojen vuoksi	41
Työhistorian kestoa koskeva ehto ei täytynyt	23
Sovittua tukea oli haettu etukäteen	14
Sivutuloja oli niin paljon, ettei sovittelun jälkeen tukea jäänyt maksettavaksi	8
Hakemus oli peruttu hakijan pyynnöstä	5
Koulutus ei ollut tukeen oikeuttavaa	5
Hakija ei ole ollut opintovapaalla	4

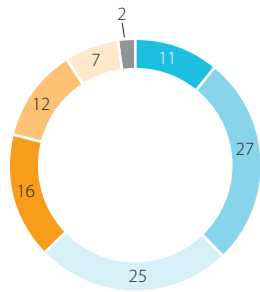
9. Yrittäjän aikuiskoulutustuen hakemusmäärät ja maksuilmotukset vuosina 2011-2016

10. Aikuiskoulutustuen saajat sukupuolen mukaan vuosina 2011-2016

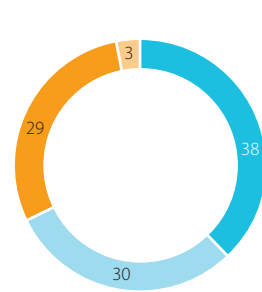

11. Aikuiskoulutustuen saajien mukaan vuonna 2016

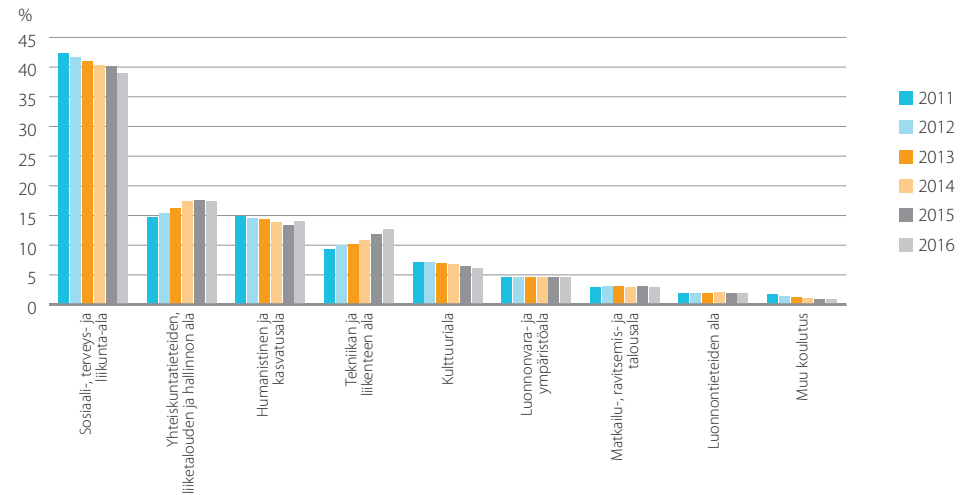
Ikä	%
25-29	11
30-34	27
35-39	25
40-44	16
45-49	12
50-54	7
55-59	2

12. Myönteiset aikuiskoulutustukipäätökset oppilaitostyyteittäin vuonna 2016

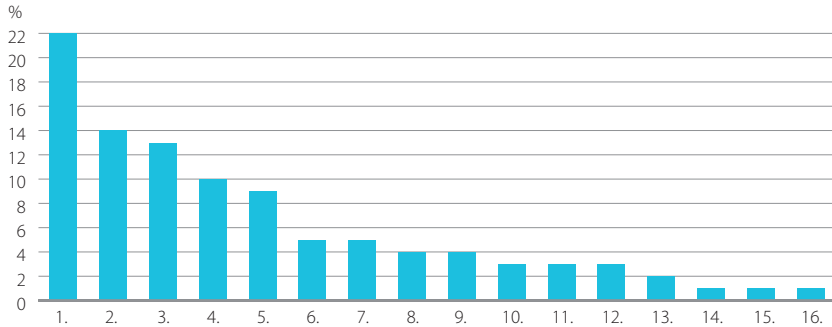
Oppilaitostyyppi	%
Ammattikorkeakoulut	38
Ammatilliset oppilaitokset	30
Yliopistot	29
Muut oppilaitokset	3

13. Aikuiskoulutustuen saajat koulutusaloittain vuosina 2011-2016

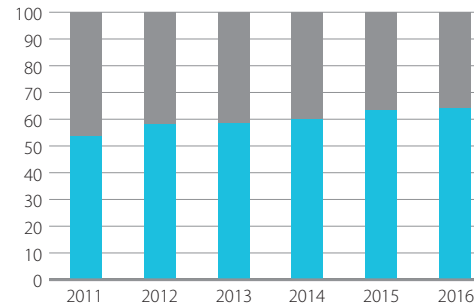

14. Aikuiskoulutustuen saajat työnantajatoimialoittain vuonna 2016

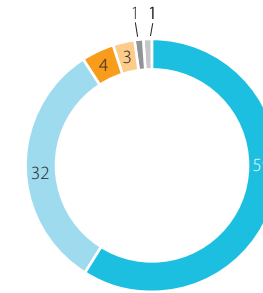
1. Terveys- ja sosiaalipalvelut
2. Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
3. Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
4. Koulutus
5. Teollisuus
6. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
7. Kuljetus ja varastointi
8. Informaatio ja viestintä
9. Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
10. Rahoitus- ja vakuutustoiminta
11. Muu palvelutoiminta
12. Majoitus- ja ravitsemistoiminta
13. Rakentaminen
14. Taiteet, viihde ja virkistys
15. Kiinteistöalan toiminta
16. Maatalous, metsätalous ja kalatalous

15. Aikuiskoulutustuen saajien osuudet työnantajasektoreittain vuosina 2011-2016

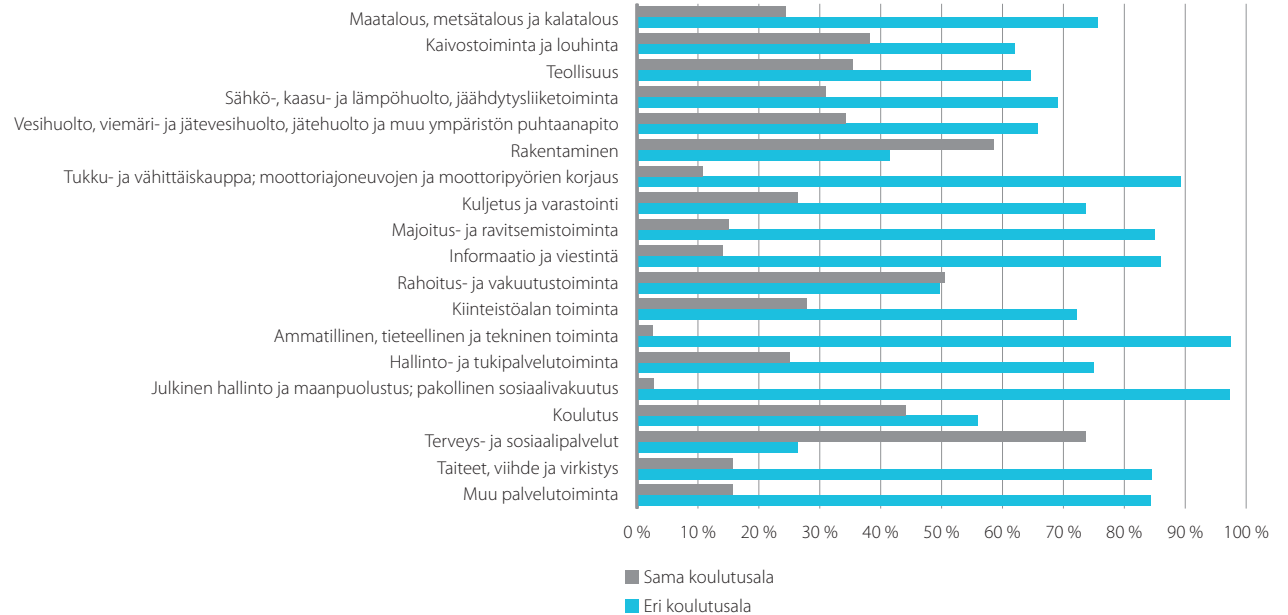
- Julkinen (kunta ja valtio)
- Yksityinen

16. Aikuiskoulutustuen saajat eläkejärjestelmittäin vuonna 2016

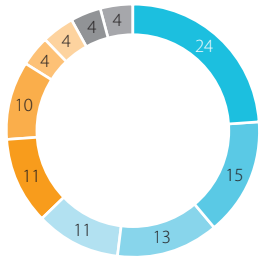

Eläkejärjestelmä	%
TyEL	59
KuEL	32
VaEL	4
YEL	3
KiEL	1
Muu	1

17. Aikuiskoulutustuen saajan toimiala verrattuna koulutusalaan vuonna 2016

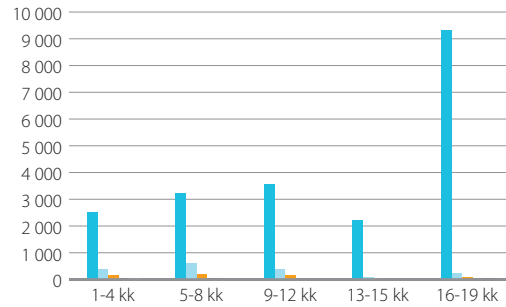

18. Aikuiskoulutustuen saajien yleisimmät ammatit vuonna 2016

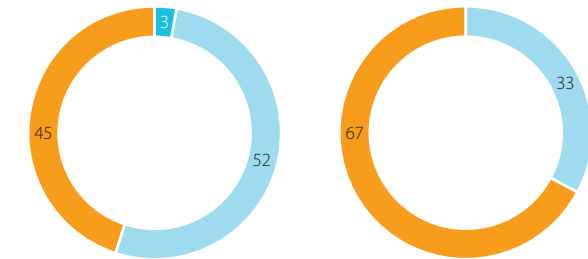
Ammattiryhmä	%
Terveystyö ja sairaanhoitotyö	24
Opetusalaan kuuluva työ	15
Tavaroiden myyntityö	13
Tekniikan ala	11
Sosiaalialan työ	11
Liiketoimintien ja järjestöjen johtotyö	10
Lasten päivähoiton työ	4
Sihteeri- ja toimistotyö	4
Vartiointi- ja suojelutyö	4
Majoitusliike- ja suurtaloustyö	4

19. Aikuiskoulutustuen saajat tutkintotavoitteen ja tuen keston mukaan vuonna 2016

Tutkintotavoite	1-4 kk	5-8 kk	9-12 kk	13-15 kk	16-19 kk
Tutkintoon johtava koulutus	2500	3500	3800	2200	9500
Tutkinnon osa	500	1000	1000	500	1000
Ammatillinen lisä- tai täydennyskoulutus	200	500	500	200	500
Erikoistumiskoulutus	100	200	200	100	200
Muu koulutus	50	100	100	50	100

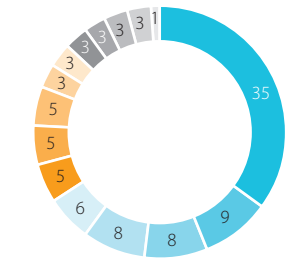
20. Aikuiskoulutustuen saajien koulutuksen lähtötaso ja tuen perusteena olevan koulutuksen taso vuonna 2016

Koulutuksen lähtötaso	%
Peruskoulu	3
2. aste	52
Korkea-aste	45

Tuen perusteena olevan koulutuksen taso	%
Peruskoulu	0
2. aste	33
Korkea-aste	67

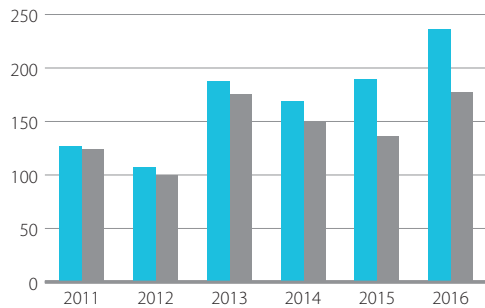
21. Aikuiskoulutustuen saajat ELY-keskuksittain vuonna 2016

ELY-keskus	%
Uusimaa	35
Pirkanmaa	9
Varsinais-Suomi	8
Pohjois-Pohjanmaa	8
Häme	6
Keski-Suomi	5
Kymi	5
Pohjois-Savo	5
Satakunta	3
Pohjanmaa	3
Pohjois-Karjala	3
Lappi	3
Etelä-Savo	3
Etelä-Pohjanmaa	3
Kainuu	1

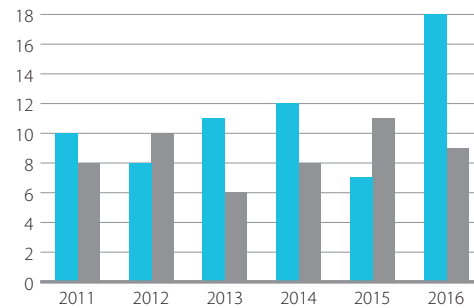
Muutoksenhaku vuosina 2011-2016 (aikuiskoulutustuki ja ammattitutkintostipendi)

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

Vuosi	Vireille tulleet valitukset	Valitusasioiden ratkaisut
2011	130	130
2012	110	100
2013	190	180
2014	170	150
2015	190	140
2016	240	180

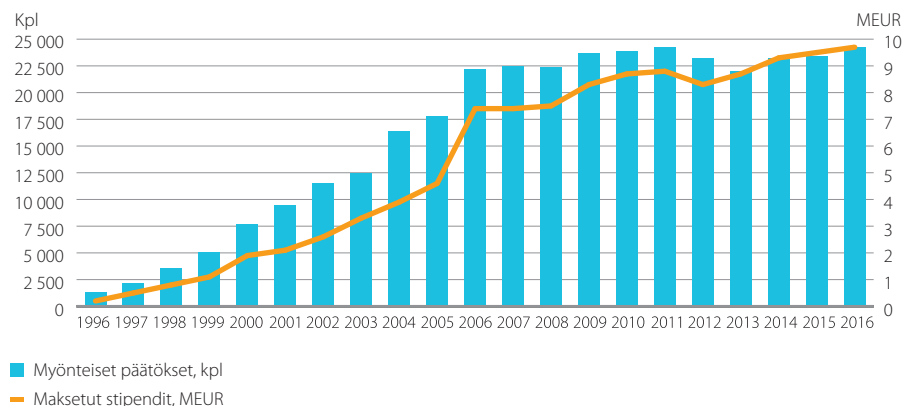
Vakuutusosoikeus

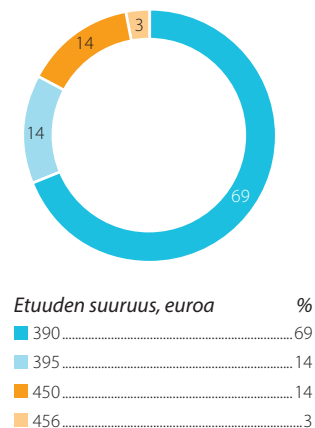
Vuosi	Vireille tulleet valitukset	Valitusasioiden ratkaisut
2011	10	8
2012	8	10
2013	11	6
2014	12	8
2015	7	11
2016	18	9

AMMATTITUTKINTOSTIPENDI

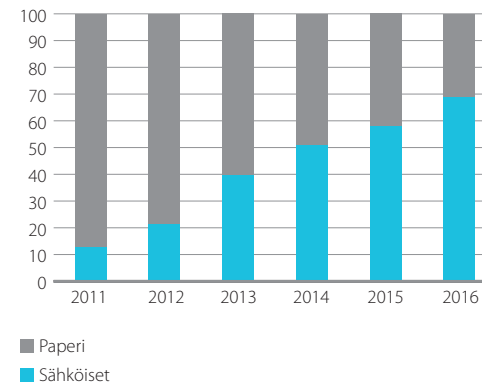
1. Myönteiset päätökset ja maksetut ammattitutkintostipendit vuosina 1996–2016

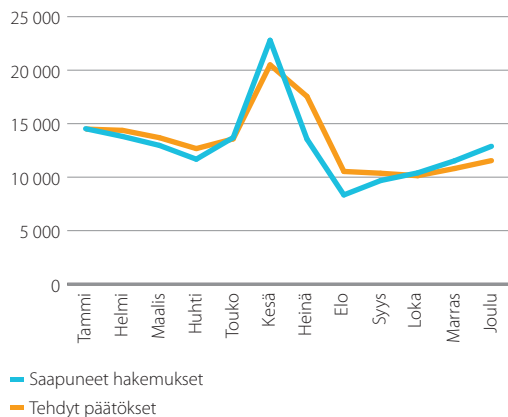
2. Ammattitutkintostipendin suuruus vuonna 2016

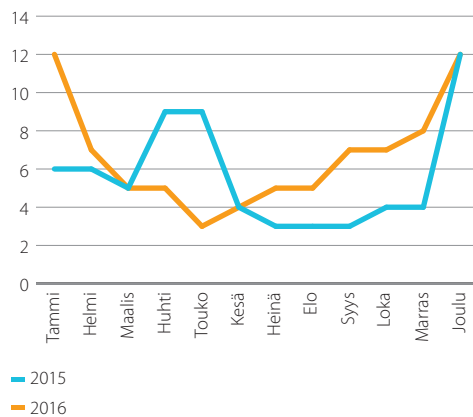
3. Sähköisten ammattitutkintostipendihakemusten osuus vuosina 2011-2016

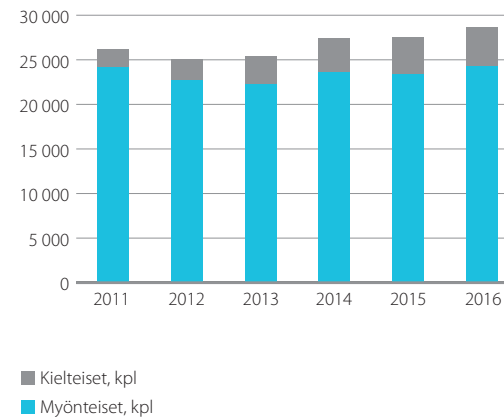
4. Saapuneet ammattitutkintostipendihakemukset ja tehdyt päätökset kuukausittain vuosina 2011-2016

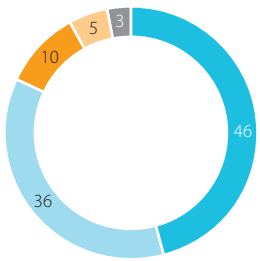
5. Ammattitutkintostipenditukihakemusten keskimääräinen käsittelyaika päivinä kuukausittain vuosina 2015-2016

6. Ammattitutkintostipendiä koskevat päätökset vuosina 2011-2016

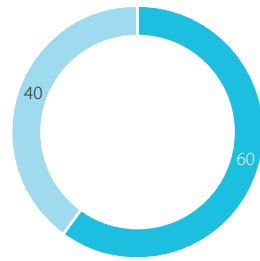
7. Ammattitutkintostipendihakemusten yleisimmät hylkäyssyyt vuonna 2016

Hylkäyssyyt %

Hakijan työhistoria on ollut alle 5 vuotta	46
Hakemus on hylätty puutteellisten tietojen vuoksi	36
Suoritettu tutkinto ei ole ollut näyttötutkinto	10
Suoritettu tutkinto on ollut vain osatutkinto	5
Stipendi on jo myönnetty saman tutkinnon perusteella	3

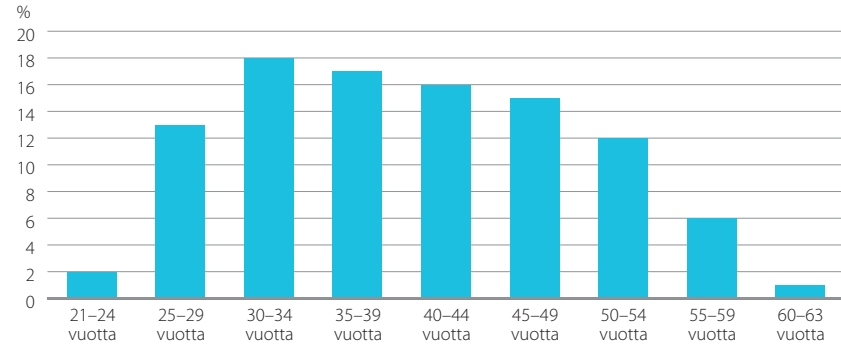
8. Ammattitutkintostipendin saajat sukupuolen mukaan vuonna 2016

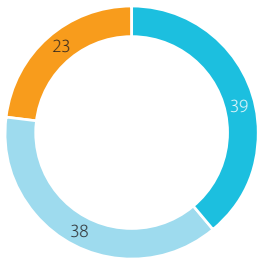
%

Naiset	60
Miehet	40

9. Ammattitutkintostipendin saajat iän mukaan vuonna 2016

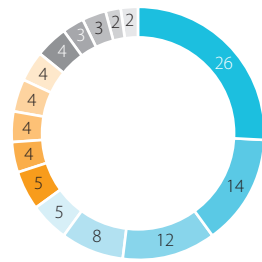
10. Suoritetut näyttötutkinnot vuonna 2016

Tutkinto %

Perustutkinnot	39
Ammattitutkinnot	38
Erikoisammattitutkinnot	23

11. Ammattitutkintostipendin saajien yleisimmät tutkinnot vuonna 2016

Tutkinto %

Lähihoitaja	26
Johtamisen erikoisammattitutkinto	14
Merkonomi	12
Myynnin ammattitutkinto	8
Laitoshuoltajan ammattitutkinto	5
Tekniikan erikoisammattitutkinto	5
Yrittäjän ammattitutkinto	4
Yritysjohdamisen erikoisammattitutkinto	4
Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto	4
Sähköasentaja	4
Hierojan ammattitutkinto	4
Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto	3
Taloushallinnon ammattitutkinto	3
Kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto	2
Kiinteistöhoitaja	2